

**EXAMENREGELING
&
Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)**

2018 – 2019

versie 2

(erratum absentie bij examens)

Bestemd voor studenten, ouders/verzorgers, mentoren, docenten, begeleiders, OR, onderwijsinspectie en geïnteresseerden.

Inhoudsopgave

[Voorwoord](#)

[Jaarplanning 2018-2019](#)

[Concept Rooster Centraal examen 2019](#)

[Hulpmiddelen](#)

[Examenreglement VAVO College](#)

1

Hoofdstuk I. Algemene bepalingen

Eindexamenbesluit-VO

Artikel 1. Begripsbepalingen	8
Artikel 2. Toelating tot het eindexamen	9
Artikel 3. Afnemen eindexamen	9
Artikel 4. Indeling eindexamen; profielwerkstuk	9
Artikel 5. Onregelmatigheden	9

Hoofdstuk II. Inhoud van het eindexamen

Artikel 7. Examenprogramma	10
Artikel 8. Begrenzing mogelijkheden vakkenkeuze kandidaten	10
Artikel 8a. Minimumeis overeenstemming eindexamenvakken met schoolsoort of leerweg van inschrijving	10
Artikel 9. Vrijstellingen vavo	10
Artikel 10. Ontheffingen vavo op verzoek	11
Artikel 10a. Ontheffingsprocedure	11
Artikel 11. Eindexamen vwo (atheneum)	11
Artikel 12. Eindexamen vwo (gymnasium)	12
Artikel 13. Eindexamen havo	13
Artikel 14. Vrijstelling vwo of havo wegens vervangend of extra vak	13
Artikel 22. Eindexamen vmbo theoretische leerweg	14
Artikel 23. Eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg	15
Artikel 24. Eindexamen vmbo kaderberoepsgerichte leerweg	15
Artikel 25. Eindexamen vmbo gemengde leerweg	16
Artikel 26. Vrijstelling vmbo wegens vervangend of extra vak	17

Hoofdstuk III. Regeling van het eindexamen

Artikel 31. Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting	17
Artikel 32. Schoolexamen	18
Artikel 33. Mededeling beoordeling schoolexamen	18
Artikel 35. Beoordeling schoolexamen	18
Artikel 35b1. Herexamen schoolexamen vmbo	18
Artikel 35c. Examendossier	19

Hoofdstuk IV. Centraal examen en rekentoets

Artikel 36. Gecommitteerden	19
Artikel 37. Tijdvakken en afneming centraal examen	19
Artikel 37a. Centraal examen in eerder leerjaar	19
Artikel 38. Opgave kandidaten centraal examen	20
Artikel 40. Regels omtrent het centraal examen	20
Artikel 41. Beoordeling centraal examen	20
Artikel 41a. Beoordeling centraal examen cspe	20
Artikel 42. Vaststelling score en cijfer centraal examen	21
Artikel 43. Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen	21
Artikel 44. Onvoorziene omstandigheden centraal examen	21
Artikel 45. Verhinderung centraal examen	21
Artikel 46. De rekentoets	21
Artikel 46a. Rekentoets voor kandidaten met ernstige rekenproblemen	22
Artikel 47. Eindcijfer eindexamen	22
Artikel 48. Vaststelling uitslag	22
Artikel 49. Uitslag eindexamen leerwegen vmbo	23
Artikel 50. Uitslag eindexamen vwo en havo	24
Artikel 51. Herkansing centraal examen	25
Artikel 51a. Afleggen eindexamen in vak op oorspronkelijk niveau na eindexamen in zelfde vak op hoger niveau	25
Artikel 51a1. Aantal toetsmogelijkheden rekentoets	25
Artikel 52. Diploma en cijferlijst	25
Artikel 52a. Voorschriften judicium cum laude	27

Artikel 52b. Atheneumdiploma aan een gymnasium	27
Artikel 52c. Voorlopige cijferlijst	28
Artikel 53. Certificaat en cijferlijst	28
Artikel 53a. Vermelding rekentoets vmbo-bb	28
Artikel 54. Duplicaten, afgifte verklaringen en vervangende opleidingsdocumenten.....	29

Hoofdstuk VI. Overige bepalingen

Artikel 55. Afwijking wijze van examineren.....	29
Artikel 56. Gegevensverstrekking	29
Artikel 57. Bewaren examenwerk.....	30
Artikel 58. Afwijkende inrichting examen.....	30
Artikel 59. Spreiding voltooiing eindexamen	30
Artikel 60. Hardheidsclausule.....	30

Hoofdstuk VII. Slot- en overgangsbepalingen

Artikel 61. Overgangsbepaling judicium cum laude en rekentoets vwo	30
Artikel 66. Handhaving voorschriften oude stijl	31
Artikel 67. Inwerkingtreding.....	31
Artikel 68. Citeertitel.....	31

<u>PTA per vak HAVO</u>	31
---	----

<u>PTA per vak VWO</u>	49
--	----

VOORWOORD

Helmond, augustus 2018

Geachte student,

Voor je ligt de examenregeling van het voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (VAVO College) 2018-2019. In deze examenregeling zijn de examenregels en het programma van toetsing en afsluiting opgenomen van het schoolexamen en het centraal examen in het schooljaar 2018-2019. Naast deze examenregeling zijn ook de regels van de onderwijsovereenkomst van kracht. Beide gelden één schooljaar.

Ik verzoek je met klem om:

- deze examenregeling en de onderwijsovereenkomst **goed door te lezen**, zeker het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting voor de vakken die voor jou van belang zijn.
- **vooraf de huisregels te kennen**, zoals de regels rond het melden van aan- en afwezigheid, niet eten of drinken en het verbod om mobiele telefoon of elektrische apparatuur te gebruiken in leslokalen.
- alle belangrijke **data in jouw agenda over te nemen** (noteer ook uiterste inleverdata).
- examendata vrij te houden; je bent verplicht om o.a. bij examens aanwezig te zijn (zie jaarplanning).
- voor aanvullende mededelingen betreffende eindtermen, voorschriften, data e.d. regelmatig te kijken op de internetsites: www.examenblad.nl en www.cito.nl.
- goed contact te onderhouden met je mentor en vakdocent(en).
- minimaal iedere week te kijken op de elektronische leeromgeving N@tschool en de portal Schoolfitweb.
- ouderavonden mee te bezoeken.

Er wordt van uitgegaan dat je **zelf actief** alle informatie voor de opleiding vergaart die voor jou van belang is.

Voor mogelijke problemen die ontstaan door het niet zorgvuldig naleven van deze regeling ben je **zelf** verantwoordelijk. Uiteraard kun je altijd een beroep doen op vakdocenten, mentoren en de trajectcoach.

Actuele informatie over de dagelijkse gang van zaken is te vinden op:

- **N@tschool**: hier vind je vakinhoudelijke informatie, nieuws, e.d.
Ik nodig ouders en verzorgers uit om hierop mee te kijken
- **Schoolfitweb** (<http://roc-teraa.schoolfitweb.net>): hier vind je het rooster, kwalificerende resultaten, mentormemo's en aanwezigheidsgegevens. Ouders en verzorgers krijgen een eigen toegang tot Schoolfitweb (leerlingen van 18 jaar en ouder kunnen hier tegen bezwaar maken bij mij).
- Website www.vavocollege.nl; hierop vind je veel algemene informatie.

Voor vrijstellingen en bijzondere examens dien je met mij **voor 1 oktober** aanstaande een afspraak te maken.

Voor de mogelijkheid om, bijvoorbeeld naar aanleiding van een examen, een klacht of verzoek in te dienen verwijs ik je naar artikel 3 van dit examenreglement.

Ik wens je veel succes bij je studie en hoop dat je erin zult slagen om het schooljaar succesvol af te sluiten.

R.W.C.A. Maas
Examensecretaris
VAVO college

VAVO College - SCHOOLJAARPLANNING 2018 – 2019

35	maandag 27 augustus	Introductiedag aanvang 9:00 uur
35	dinsdag 28 augustus	Eerste lesdag
36	vrijdag 7 september	Vaststellingscommissie 1a
38	vrijdag 21 september	Vaststellingscommissie 1b
41	donderdag 11 oktober	Studiedag personeel + ROCafé
41	donderdag 11 oktober	Ouderavond 1 in collegezaal 19:00 uur
42	15 oktober – 21 oktober	Herfstvakantie
44	29 oktober – 2 november	Schoolexamenweek 1 VAVO College
46	donderdag 15 november	Cijfervergadering SE1
46	vrijdag 16 november	Vaststellingscommissie 2a
47	donderdag 22 november	Ouderavond 2 individueel op afspraak
48	vrijdag 30 november	Vaststellingscommissie 2b
52	25 december – 5 januari	Kerstvakantie
2	donderdag 10 januari	Rekentoets 1 in lokaal 2.13
3	14 – 18 januari	Schoolexamenweek 2 VAVO College
4	21 – 25 januari	Afname Kijk- en Luisterexamens
5	vrijdag 1 februari	Vaststellingscommissie 3a
7	maandag 11 februari	Open Avond ROC
7	donderdag 14 februari	Ouderavond 3 individueel op afspraak
7	vrijdag 15 februari	Vaststellingscommissie 3b
8	donderdag 21 februari	Studiedag docenten VAVO (geen les)
10	4 – 8 maart	Carnavalsvakantie
11	donderdag 14 maart	Rekentoets 2 in lokaal 2.13
12	18 – 22 maart	Schoolexamenweek 3 VAVO College
13	maandag 1 april – 12 uur	Sluiting aanvragen Inhalen/Herkansen SE4
14	3 – 9 april	Schoolexamenweek 4 inhalen/herkansen
16	donderdag 18 april	Cijfervergadering SE3 14:15 uur
16	vrijdag 19 april	Goede vrijdag (school open)
16	vrijdag 19 april	Uitreiking SE-cijfers 14:00 uur (verplicht)
17+18	22 april – 5 mei	Meivakantie
19	dinsdag 7 mei	Studiedag docenten VAVO (geen les)
19	donderdag 9 mei	Start 1e tijdvak Centraal Examen
20	donderdag 16 mei	Studiedag personeel + ROCafé
21	donderdag 23 mei	Informatie- en aanmeldavond ROC
22	donderdag 30 mei	Hemelvaartsdag
22	vrijdag 31 mei	School gesloten
23	donderdag 6 juni	Rekentoets 3 in lokaal 2.13
24	maandag 10 juni	2e Pinksterdag
24	woensdag 12 juni	Uitslag 1e tijdvak Centraal Examen
24	woensdag 12 juni	Cijfervergadering 1e tijdvak 13:00 uur
24	woensdag 12 juni	Examencommissie 15:00 uur
24	woensdag 12 juni	Ophalen cijferlijsten 19:00 uur verplicht)
25	maandag 17 juni	Start 2e tijdvak Centraal Examen
25	donderdag 20 juni	Informatieavond VAVO College - 18:00 uur
26	vrijdag 28 juni	Uitslag 2e tijdvak Centraal Examen
26	vrijdag 28 juni	Cijfervergadering 2e tijdvak 13:00 uur
26	vrijdag 28 juni	Examencommissie 15:00 uur
26	woensdag 3 juli	Diploma-uitreiking 19:00 uur

CONCEPT ROOSTER CENTRAAL EXAMEN 2019

	HAVO	VWO
DO 09 mei		
13.30-16.30	HAVO Wiskunde A	VWO Scheikunde
13.30-16.30	HAVO Wiskunde B	
VR 10 mei		
09.00-11.30	HAVO Duits	
13.30-16.30	HAVO M&O	VWO Nederlands
MA 13 mei		
09.00-12.00	HAVO Geschiedenis	VWO Geschiedenis
13.30-16.00	HAVO Natuurkunde	VWO Biologie
DI 14 mei		
09.00-11.30		VWO Duits
13.30-16.00	HAVO Engels	
13.30-16.30		VWO Economie
WOE 15 mei		
09.00-12.00	HAVO Maatschappijwetenschappen	
13.30-16.00	HAVO Frans	VWO Engels
DO 16 mei		
09.00-12.00		
13.30-16.30	HAVO Nederlands	
VR 17 mei		
09.00-12.00		VWO Aardrijkskunde
13.30-16.30	HAVO Biologie	VWO Natuurkunde
MA 20 mei		
09.00-12.00		VWO Filosofie
13.30-16.30	HAVO Economie	VWO Wiskunde A
13.30-16.30		VWO Wiskunde B
13.30-16.30		VWO Wiskunde C
DI 21 mei		
09.00-12.00	HAVO Aardrijkskunde	
13.30-16.30	HAVO Scheikunde	VWO M&O
WO 22 mei		
09.00-12.00		VWO Maatschappijwetenschappen
13.30-16.00		VWO Frans

Tweede tijdvak 2019 centrale examens begint op 17 juni 2019.

HAVO

maandag	17 juni 2019	13:30 - 16:00	Engels
maandag	17 juni 2019	13:30 - 16:30	economie, filosofie, Nederlands, maatschappijwetenschappen
dinsdag	18 juni 2019	13:30 - 16:00	Frans, Duits
dinsdag	18 juni 2019	13:30 - 16:30	wiskunde A en C, natuurkunde, scheikunde, geschiedenis,
woensdag	19 juni 2019	13:30 - 16:30	wiskunde B, biologie, aardrijkskunde, management & organisatie

Dit rooster is gemaakt op 12 juni 2018 op basis van de toen bekende gegevens. Hieraan kunnen geen rechten worden ontleend.

Actuele gegevens vind je op www.eindexamen.nl en www.cito.nl .

Examenreglement - VAVO College 2018 - 2019

Deze examenregeling is vastgesteld op 29 juni 2018 en van kracht voor het schooljaar 2018-2019. In dit document wordt verwezen naar artikelnummers in het examenreglement HAVO-VWO.

ALGEMEEN

Verplichte data

Leerlingen dienen de verplichte bijeenkomsten bij te wonen, zie de jaarplanning.

Uiterste inleverdatum

Op de eerste donderdag van april moeten studenten alle te beoordelen werken (met uitzondering van later geplande examens) hebben ingeleverd omdat de schoolexamencijfers op tijd moeten worden aangeleverd. De uiterste inleverdata van individuele onderdelen staan in het Programma per vak en de studiewijzers.

Klachten, bezwaar of verzoeken

Iedere student krijgt een mentor toegewezen. Als u met de vakdocent of mentor samen niet uit een probleem komt kunt u bij de kerndocent of teamleider terecht. Klachten, bezwaar of verzoeken richt u per ondertekende brief (liefst géén mail) aan de examensecretaris van de examencommissie.

Voorzitter examencommissie : de heer M.C. van Knegsel (directeur)
Secretaris examencommissie : de heer R.W.C.A. Maas (kerndocent)
Lid examencommissie : mevrouw Y.C.A. Pas (teamleider)

Correspondentie voor de examencommissie dient gericht te worden aan:

ROC-Ter AA – VAVO College

t.a.v. de examensecretaris

Keizerin Marialaan 2, 5702 NR Helmond

Tel.: 0492-507900

De reactietijd om klachten, bezwaar of verzoeken schriftelijk in te dienen bij de examencommissie is uiterlijk twee weken na het desbetreffende incident. De examencommissie doet binnen vier weken hierna uitspraak.

De deelnemer kan tegen een beslissing van de examencommissie in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep. Van de commissie van beroep mogen de leden van de examencommissie geen deel uitmaken. De Commissie van Beroep heeft een eigen reglement dat te vinden is op de website www.roc-teraa.nl.

Het beroep dient gericht te worden aan: Secretaris van de Commissie van Beroep t.a.v. mw. drs. C.T.F. Haans, secretaris Commissie van Beroep voor de examens, Postbus 1094, 6040 KB Roermond E:
c.haans@rocgilde.nl

VRIJSTELLINGEN

Aanvragen Vrijstelling van afgesloten vak(ken)

De student meldt zich aan het begin van het schooljaar, doch uiterlijk vóór 1 oktober, bij de secretaris met de (gewaarmerkte) originele cijferlijst en PTA van de vorige school om vrijstelling aan te vragen voor een eerder afgesloten vak. Het vak wordt niet gevolgd; de eerder behaalde cijfers voor het vak (SE*, CE* en EC*) worden overgenomen.

Voorwaarde: het gemiddeld CE-cijfer van de vrijgestelde vakken dient 5,5 of hoger te zijn.

Vrijstelling voor onderdelen van een schoolexamen

Voor onderdelen van het schoolexamen worden géén vrijstellingen verleend.

* SE=schoolexamencijfer CE=Centraal Examencijfer EC=Eindcijfer

HET COMBINATIECIJFER

Het combinatiecijfer is het rekenkundig gemiddelde van de afgeronde cijfers van de vakken: voor HAVO en VWO: maatschappijleer en het profielwerkstuk

Voor elk vak in het combinatiecijfer dient minimaal het cijfer 4 te worden behaald.

De eindcijfers, dus de afgeronde cijfers, worden gemiddeld. Het combinatiecijfer zelf wordt ook afgerond.

ABSENT MELDEN

Bij absentie (bijvoorbeeld ziekte) dient de student dit te (laten) melden vóór de les en vóór het examen.

Voor de schoolexamens kan dit voor **lessen en examens** via het portaal roc-teraa.schoolfitweb.net die tevens automatisch een mail aan de mentor stuurt.

Door via het portaal vooraf absent te melden zijn administratie, examensecretaris en mentor geïnformeerd over de reden en tijdstip van de absentie. Dit wordt direct verwerkt.

Op dit moment kan op het portaal gekozen worden uit:

ZIEK MELDEN

NAAR ARTS

NAAR ZIEKENHUIS

NAAR OPEN DAG

NAAR BEGRAFENIS

GOEDGEKEURD VERLOF *

ZIEK MELDEN ▼
ZIEK MELDEN
NAAR ARTS
NAAR ZIEKENHUIS
NAAR OPEN DAG
NAAR BEGRAFENIS
GOEDGEKEURD VERLOF
ZAL TE LAAT KOMEN (vervoer)

* Alleen als vooraf toestemming is aangevraagd bij de mentor die dit vooraf heeft goedgekeurd.

Bijvoorbeeld bij: Suikerfeest, familieomstandigheden, huwelijk, etc.

N.B. Bij minderjarigheid dienen ouders wettelijk je absentie schriftelijk aan ons te bevestigen via je mentor. Het VAVO College is verplicht absentie aan DUO en het RMC te melden.

Absentie en schoolexamens

Periode 1	SE1	Periode 2	SE2	Periode 3	SE3	Inhalen/Herkansen
-----------	-----	-----------	-----	-----------	-----	-------------------

De vrijdag voor een examenweek stopt het rooster van de lessen. De week erop zijn de schoolexamens. Vanaf die vrijdag kan alleen absent worden gemeld voor de examens. Indien daarvoor was ziekgemeld dan dient dat dus opnieuw te gebeuren. De vrijdag van de examenweek start dan weer het lesrooster en kan weer absent worden gemeld voor lessen..

Een docent kan als de les begint een student alleen 'aanwezig' of 'afwezig' melden. Bij 'afwezig' wordt door Schoolfit automatisch een mail gestuurd naar ouders/verzorgers ter informatie. Meerderjarige studenten kunnen dit bij de studentenadministratie uit laten zetten.

De mentor kan bij ten onrechte registratie van 'Afwezig (ongeoorloofd)' dit herstellen.

Bij **Kijk- en luisterexamens, praktische opdrachten, experimenten en mondelinge examens** is gewenst om **tevens vooraf** te mailen naar betreffende vakdocent (want die zit te wachten).

Bij absentie van centrale examens dient met de examensecretaris persoonlijk **vooraf** contact te zijn geweest om te overleggen over de mogelijkheden. Dit kan overdag via 0492-507900 of via de website www.vavocollege.nl via '**bel-mij-terug**'. De examensecretaris kan besluiten of een examen in het volgende tijdvak mag worden ingehaald. De student zal van het besluit op de hoogte worden gesteld zodat deze zich op de uitslag dag hiervoor kan aanmelden. Bij niet vooraf melden/overleg verliest de student alle rechten op inhalen van een centraal examen.

Studenten jonger dan 18 jaar dienen direct na melding een ondertekende brief van hun ouders/verzorgers of wettelijk vertegenwoordiger aan de mentor te overleggen waarin de reden van afwezigheid staat.

Een student die meer dan 15 minuten na aanvang van de les arriveert wordt als 'ongeoorloofd afwezig' gemeld.

N.B. De melding 'ziek' is een te vage omschrijving om te kunnen oordelen of de afwezigheid geoorloofd is.

Indien bovenstaande niet gebeurt, is een student in gebreke bij examens en geldt artikel 5.2.

Goedgekeurd verlof is alleen geoorloofd indien deze vooraf schriftelijk is aangevraagd en toegekend

- bij lessen en schoolexamens door de mentor
- bij centrale examens door de examensecretaris

Er zijn data waarop de student **verplicht** aanwezig dient te zijn:

- de data van schoolexamens (praktische opdrachten, experimenten, mondelingen en schriftelijke examens)
- de uitreiking van de schoolexamencijfers
- de uitreiking van de voorlopige (eind)cijferlijst

Na absentie neemt de mentor zo snel mogelijk contact op met de student en/of ouders/verzorgers over de reden.

De schooldirectie is volgens de wet verplicht een melding te doen bij de leerplicht of het RMC als een student ongeoorloofd meer dan 16 klokuren afwezig is geweest. Dit moet ook als hij binnen vijf opeenvolgende weken (geoorloofd of ongeoorloofd) absent is geweest. Een brief wordt daarover naar het huisadres gestuurd.

Bij langdurige absentie wordt een verklaring van een (huis)arts wordt gevraagd om te voorkomen dat de uitschrijvingsprocedure wordt gestart. Het is dus belangrijk dat de student vooraf absentie verantwoordt. Want wat eenmaal aan instanties is doorgegeven, kan niet meer worden teruggedraaid.

Als het ROC de afwezigheid heeft doorgegeven aan de leerplichtambtenaar neemt deze contact met u de ouders op. Als het nodig is, kan de leerplichtambtenaar proces verbaal opmaken. U kunt bijvoorbeeld dan voor de kantonrechter worden gedaagd.

Absentie bij examens zonder absent te melden

Indien een student in gebreke blijft bij een verplichting betreffende een examenonderdeel zonder zich vooraf absent te melden ontvangt deze de eerste keer een brief met een waarschuwing van de examencommissie en het verzoek om met de vakdocent een afspraak te maken voor een inhaalexamen.

Indien een student voor de tweede keer in gebreke blijft bij schoolexamens geldt artikel 5.2.

Indien de student in dat geval één van de theorie-examens uit de examenweek moet inhalen **vervalt het recht om voor dat vak te herkansen** (dit geldt echter niet voor theorie-deel- of mondelinge examens, praktische opdrachten of experimenten; deze worden ingehaald op afspraak met de vakdocent geregeld).

Indien de student voor een tweede keer in gebreke blijft betreffende een examenonderdeel valt dit onder onregelmatigheden (artikel 5.2) en wordt het betreffende schoolexamenonderdeel niet gewaardeerd. De student heeft dan geen recht tot het inhalen/herkansen van het betreffende schoolexamen en kan voor het centraal examen worden uitgeschreven voor dat vak door de examencommissie.

LESSEN en EXAMENS

Het is een student **niet toegestaan**:

- **gebruik te maken van mobiele telefoon** of elektrische apparatuur tijdens lessen en examens (vakdocent kan hiervan tijdelijk afwijken indien het gebruik noodzakelijk is voor de studie)
- **te eten of drinken** in de lokalen en de gang (hiervoor is de kantine)
- de rust van andere studenten te verstoren (in gangen, stilleruimte, etc.)

Studenten die zich niet aan de huisregels houden worden verwijderd.

Een student mag een les of examen niet verstoren; niet van zichzelf maar ook niet van een andere student. De student kan tijdens een examen een surveillant roepen door het opsteken van de hand. Aanwijzingen van de surveillant(en) dienen te allen tijde te worden opgevolgd. De student kan bij klachten na afloop van het examen zich schriftelijk wenden tot de examencommissie.

Alle bijlagen en kladpapier dienen bij examens door de student te worden voorzien van naam en studentnummer en dienen samen met de opgaven te worden ingeleverd bij de surveillant.

SCHOOLEXAMENS

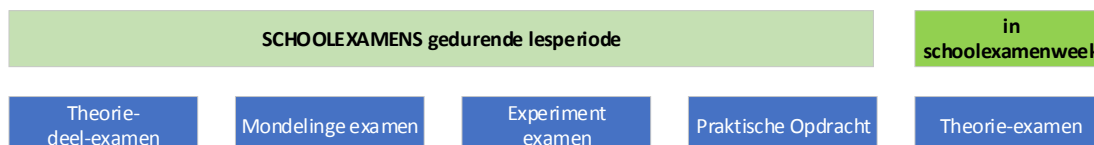
De meeste schriftelijke schoolexamens vinden plaats in de vier schoolexamenweken. De data van de schoolexamenweken staan vermeld in de jaarplanning. De student dient tijdens deze schoolexamenweken beschikbaar te zijn voor het afleggen van de schoolexamens. Bij de planning van de schoolexamens wordt geen rekening gehouden met verplichtingen die de student elders is aangegaan.

Een student doet examen in de door de student opgegeven examenvakken. Tot 1 oktober kunnen wijzigingen van profiel of te volgen vakken bij de examensecretaris via een mutatieformulier worden aangevraagd. Wijzigingen kunnen tevens financiële gevolgen hebben. Na 1 oktober kunnen verzoeken tot wijzigingen van examenvakken niet meer worden gehonoreerd.

Te Laat

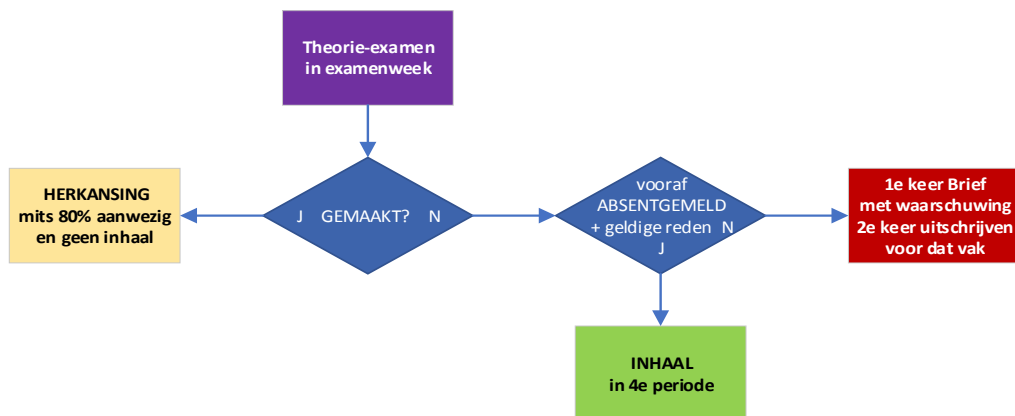
Bij kijk- en luisterexamens, praktische opdrachten, experimenten, theorie-deelexamens en mondelinge examens met een vaste starttijd dient de student te allen tijde **op het aanvangstijdstip** aanwezig te zijn. Indien de student zich niet vooraf heeft absent gemeld en te laat verschijnt kan het examen niet meer worden afgenomen.

Een student die te laat komt op een theorie-examen in de examenweek mag tot uiterlijk vijftien minuten na de aanvang nog worden toegelaten.

Theorie-examens

Voor elke theorietoets worden standaard niet meer dan twee mogelijkheden per examen aangeboden. De **eerste mogelijkheid** wordt aangeboden in de betreffende periode die wordt afgesloten met een examenweek. De **tweede mogelijkheid** wordt aangeboden in schoolexamenperiode 4 (zie jaarplanning, inhalen en herkansen). Uitzonderingen dienen via de examencommissie schriftelijk te worden aangevraagd, zie pagina 1.

Inhalen

De student heeft recht op het inhalen van een examen als voldaan is aan de onderstaande voorwaarden:

1. De student heeft zich conform de procedure Absentie (beschreven op pagina 1) afgemeld vóór het examen én
2. De student was geoorloofd afwezig

Schoolexamens gedurende lesperiode

Bij kijk- en luisterexamens, praktische opdrachten, experimenten, theorie-deelexamens en mondelinge examens bepaalt de vakdocent of een student mag inhalen. De student dient zich dan vooraf conform de procedure Absentie (beschreven op pagina 1) en liefst ook bij de vakdocent met geldige reden absent te hebben gemeld. Alleen dan kan de vakdocent een nieuw inhaalmoment bepalen.

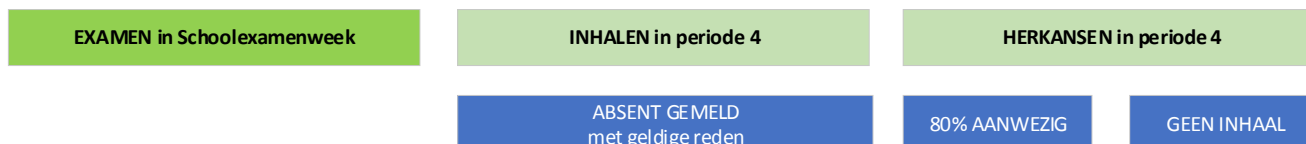
N.B. Als een student vooraf een afspraak voor een mondeling in overleg met de docent verzet is dit geen inhaal.

Theorie examens in schoolexamenweek

Bij schriftelijke theorie-examens in de examenweek bepaalt de mentor of een student mag inhalen in periode 4.

Indien de student één van de theorie-examens in de examenweek moet inhalen **vervalt de bonus om voor dat vak te herkansen** (dit geldt niet voor theorie-deel-examens; deze worden op afspraak met vakdocent geregeld).

De student die een schriftelijk theorie-examen moet inhalen kan hiertoe in de gelegenheid worden gesteld op de centraal vastgestelde 4e schoolexamenweek. Na de 3e schoolexamenweek kan de student digitaal (via de portal) aangeven welk examen wordt ingehaald.

Herkansen

Herkansen is een beloning voor voldoende aanwezigheid.

Voor ieder gevolgd vak (met uitzondering van het profielwerkstuk) mag **één examen** worden herkanst mits de student aan de volgende voorwaarden voldoet:

- de student hoeft voor dat vak geen examen in te halen
- de aanwezigheid over alle drie schoolexamenperioden is 80% of hoger

N.B. Bij aanwezigheid wordt geoorloofde of ongeoorloofde absentie niet meegerekend.

In het Programma van Toetsing en Afsluiting staat aangegeven welke examens kunnen worden herkanst.

De student die een theorie-examen wil herkansen kan hiertoe in de gelegenheid worden gesteld op het centraal vastgestelde inhaal/herkansingsmoment in periode 4. Na de 3e schoolexamenweek kan de student digitaal (via het portaal) aangeven welk examen wordt herkanst. De examensecretaris bepaalt of er aan alle eisen is voldaan. Herkansingen voor een Kijk- en Luisterexamens worden tevens aangevraagd bij de vakdocent.

Resultaten

De resultaten van de schoolexamens worden via het cijferregistratiesysteem Schoolfitweb gepubliceerd. Aan het einde van de schoolexamenperiode wordt aan iedere student gevraagd te tekenen voor de schoolexamencijfers die aan DUO (en inspectie) worden aangeleverd (zie planning in bijlage).

Indien studenten niet verschijnen bij het controleren van de schoolexamencijfers doen zij wettelijk afstand van alle rechten mochten de cijfers achteraf onjuist blijken te zijn.

Beoordeling

Het cijfer van het schoolexamen wordt voor ieder examen afgerond op één decimaal.

De wegingsfactoren van elk examen staan per vak vermeld in het Programma van Toetsing en Afsluiting. Het schoolexamen(eind)cijfer komt tot stand door het gewogen gemiddelde van alle vermelde onderdelen, afgerond op één decimaal. Indien één of meer onderdelen ontbreken (cijfer nul) kan geen gemiddelde worden berekend en wordt de student uitgesloten van dit vak. De student wordt dit eind april medegedeeld bij het tekenen voor de SE-cijfers.

Alle resultaten worden, zodra deze bekend zijn, ter beschikking gesteld aan de studenten via een beveiligde portal. Studenten hebben toegang tot deze portal zolang zij zijn ingeschreven.

Na iedere schoolexamenperiode wordt per student in de cijfervergadering een categorie vastgesteld. Studenten met categorie 2, 3 en 4 worden hierover na de eerste twee perioden schriftelijk in kennis gesteld.

Categorie 1 = behaalde resultaten voldoende en aanwezigheid voldoende

Categorie 2 = behaalde resultaten voldoende en aanwezigheid onvoldoende

Categorie 3 = behaalde resultaten onvoldoende en aanwezigheid voldoende

Categorie 4 = behaalde resultaten onvoldoende en aanwezigheid onvoldoende

Profielwerkstukken (PWS)

De student:

- stelt zich op de hoogte van de procedures en richtlijnen voor het profielwerkstuk zoals omschreven in het draaiboek PWS dat op n@tschool wordt gepubliceerd.
- stelt zich op de hoogte van de functionaliteit van de module inleveropdracht in n@tschool waarmee de communicatie tussen docent en begeleider plaatsvindt.
- start met de werkzaamheden in het kader van PWS direct bij aanvang van het schooljaar en gebruikt n@tschool voor de communicatie met zijn mentor en vakdocent.
- maakt gebruik van het draaiboek PWS waar uitgelegd wordt aan welke voorwaarden het PWS moet voldoen.
- houdt zich aan de deadlines voor die in het draaiboek PWS genoemd zijn.
- levert het definitieve PWS zowel digitaal (N@tschool) als op papier in bij de vakdocent en zorgt zelf voor een digitale en papieren kopie van het PWS.
- houdt van alle afspraken en werkzaamheden een logboek bij dat is opgenomen in het PWS.

Sanctie bij het zich niet houden aan PWS-afspraken:

Indien een student zich niet houdt aan de PWS-afspraken of het PWS niet tijdig inlevert wordt de student uitgeschreven voor het PWS. Zonder PWS kan geen diploma worden behaald.

Praktische Opdrachten (PO) :

Er dienen op diverse momenten en voor diverse vakken Praktische opdrachten gereed te zijn, zie hiervoor het PTA per vak (bijlagen) en de studiewijzers. Dit kunnen presentaties zijn of schriftelijk werk.

Verdenking van fraude bij Praktische Opdracht

Kwalificerende examenonderdelen worden onder gecontroleerde omstandigheden afgenomen. Bij het Profielwerkstuk en een aantal Praktische Opdrachten is dit niet mogelijk. Daarmee bestaat de mogelijkheid dat er naar aanleiding van het ingeleverde examenwerk een verdenking bestaat van plagiaat/fraude. In dat geval zal de beoordelaar van dit examen een afspraak met de betreffende student maken voor een gesprek. Indien de verdenking na dit gesprek is vervallen kan het werk alsnog worden beoordeeld. Zo niet zal het bevoegd gezag op de hoogte worden gesteld en artikel 5.2 van de PTA worden toegepast.

Bewaren en inzage examenwerk

Er is bewaarplicht van schoolexamenwerken en -opdrachten tot zes maanden na de datum in april waarop de schoolexamen-cijferlijst door de student voor akkoord getekend moet worden, zie hiervoor artikel 38. Deze SE-cijferlijsten worden minimaal zes maanden na ondertekening bewaard. Inzage van de schoolexamens gebeurt tijdens de eerste les(sen) na het examen.

Voor inzage van het centraal examenwerk dienen belanghebbenden (betreffende student met eventueel één wettelijk vertegenwoordiger) schriftelijk een afspraak te maken met de examensecretaris. Over de uitslag kan niet gediscussieerd worden omdat deze vast staat en er door een gecommiteerde een 2e correctie heeft plaatsgevonden.

Proces Verbaal bij examens

Bij schriftelijke examens is een proces verbaal aanwezig waarop door de surveillant bijzonderheden worden vermeld over het verloop van het examen. Ook bij mondelinge examens is een proces verbaal aanwezig waar op ervaringen dienen te worden vermeldt over het verloop van het examen.

Niet op regelmatige wijze afgenomen schoolexamen

Indien het schoolexamen naar het oordeel van de examensecretaris niet op regelmatige wijze heeft plaatsgehad kan deze besluiten dat het geheel of gedeeltelijk voor een of meer kandidaten opnieuw wordt afgenomen. Het bevoegd gezag zal hiervan op de hoogte worden gesteld.

Bijzonder examen

De student die voor een bijzonder examen in aanmerking denkt te komen neemt zo spoedig mogelijk doch uiterlijk vóór 1 oktober contact op met de examensecretaris om de vereiste bewijsstukken te overleggen. Een afwijkend examen kan bijvoorbeeld zijn: gebruik maken van een Daisy-speler, examensoftware of verlenging van examentijd:

- bij examenduur van 180 minuten is de verlenging 30 minuten
- bij examenduur van 90 minuten is de verlenging 20 minuten (deze tijd wordt vermeld op het proces verbaal)
- bij examenduur van 60 minuten is de verlenging 15 minuten
- bij examenduur van 30 minuten is de verlenging 10 minuten

Mondelinge examens

Mondelinge examens worden opgenomen, digitaal veilig opgeslagen en verwijderd van het opnameapparaat.. Mondelinge examens zijn gesprekken tussen docent en student, betogen en presentaties.

De opname kan worden gebruikt voor de volgende doeleinden:

- als hulpmiddel voor de examinerator ter vaststelling van het examenresultaat
- om de examinerator en de student te ondersteunen bij de bespreking na het examen
- bij een inzage van een examen
- om door de examencommissie na te gaan of het examen is afgenomen volgens het examenreglement
- om de kwaliteit van het examen of de examenafname te monitoren
- als bewijsmiddel voor de student, de examinerator en/of de beroepscommissie bij een opgestarte beroepsprocedure;
- voor onderwijsdoeleinden voor studenten en voor examineratoren/assessoren zoals interviews;
- voor externe instanties zoals de onderwijsinspectie.

Alleen de examinerator mag beeld- of geluidopnamen maken van het examen. Dat er een opname wordt gemaakt wordt voor aanvang van het examen aan de student bekendgemaakt, met vermelding van het doel van de opname. De student heeft geen inspraak of er wel of geen opname wordt gemaakt. Om een opname te kunnen maken is het niet noodzakelijk dat de student hiervoor toestemming verleent. Het maken van een opname mag het examenproces niet verstoren.

Een student kan bezwaar maken tegen de opnamen. Dit moet vooraf via de examencommissie, zie pagina 1.

ROC Ter AA gaat zorgvuldig om met een opname van een examen en zorgt er voor dat de opname niet beschikbaar is voor onbevoegden. De opname wordt direct nadat deze is gemaakt, digitaal opgeslagen in het archief van de examencommissie.

Een half jaar na de uitslag wordt de opname in opdracht van de examencommissie vernietigd. Voor bijzondere omstandigheden, zoals onderwijs- en kwaliteitsdoeleinden kan de opname langer wordt bewaard.

CENTRALE EXAMENS

Examenvoorlichting en controle schoolexamencijfers

In april (zie jaarplanning) vindt er een voorlichtingsbijeenkomst plaats over het centraal examen. Hierbij vindt ook de controle plaats van de schoolexamencijfers en de vakken waarvoor men op examen gaat. De cijfers worden ter controle en ondertekening voorgelegd aan de studenten omdat de cijfers definitief moeten worden aangeleverd aan DUO en de onderwijsinspectie.

Elke examenkandidaat is **verplicht** bij deze bijeenkomst aanwezig te zijn. Kijk hiervoor in de jaarplanning. Indien een kandidaat afwezig is kan deze achteraf een cijfer niet meer betwisten.

Onjuistheden in de cijfers kunnen alleen ter plekke kenbaar gemaakt worden en vervolgens verwerkt. Daarna kunnen deze cijfers niet meer veranderd worden en zijn alle consequenties voor de student. Ook zal op dat moment de informatie over het centraal examen worden verstrekt.

Bijlagen en kladpapier

Alle bijlagen en kladpapier dienen door de student te worden voorzien van naam, student- en examennummer en dienen te worden ingeleverd bij de surveillant. Opgaven mogen pas na de zitting worden meegenomen. Indien gewenst zetten studenten hun naam op de opgaven en bijlagen.

De student dient alles in te leveren.

Alleen de opgaven van het centraal examen mogen, na de zitting, worden meegenomen.

Na het inleveren van het examenwerk mag de student onder geen beding wijzigingen of aanvullingen in het ingeleverde werk aanbrengen.

Aanmelden inhalen/herkansen Centrale examens

De aanmelding voor het tweede tijdvak vindt plaats bij de examensecretaris op de dag van de uitslag van het eerste tijdvak direct na de uitreiking van de voorlopige cijferlijst (of uiterlijk op de werkdag erop tussen 09.00 en 10.00 uur) door middel van de ingevulde strook op de voorlopige cijferlijst.

Indien men in aanmerking komt voor het derde tijdvak dient men zich persoonlijk bij de examensecretaris aan te melden op de dag van de uitslag van het tweede tijdvak (of uiterlijk op de werkdag erop tussen 09.00 en 10.00 uur).

TENSLOTTE

Deze examenregeling is ter instemming voorgelegd aan de Ondernemingsraad en verzonden aan de onderwijsinspectie. De examenregeling geldt steeds voor één schooljaar. Voortzetting van de opleiding in daaropvolgende schooljaren wordt door het ROC Ter AA niet vooraf gegarandeerd.

In alle gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist de examencommissie.

Artikel 1. Begripsbepalingen

1. In dit besluit wordt verstaan onder:

algemene vakken: vakken niet zijnde profielvakken, genoemd in artikel 26h, eerste lid, respectievelijk bedoeld in artikel 26i, eerste lid, van het Inrichtingsbesluit WVO, en niet zijnde beroepsgerichte keuzevakken als bedoeld in artikel 26j van dat besluit;

beroepsgericht keuzevak: beroepsgericht keuzevak als bedoeld in artikel 10b, zevende lid, onderdeel a, of artikel 10d, zevende lid, onderdeel b, van de wet;

beroepsgericht programma: beroepsgericht programma als bedoeld in artikel 23, eerste lid, onderdeel c, 24, eerste lid, onderdeel c, of 25 eerste lid, onderdeel d;

bevoegd gezag: het bevoegd gezag, bedoeld in artikel 1 van de wet, indien het een school voor voortgezet onderwijs betreft, en het bevoegd gezag, bedoeld in artikel 1.1.1, onderdeel w, onder 1 en 2, van de Wet educatie en beroepsonderwijs, indien het een instelling voor educatie en beroepsonderwijs betreft;

College voor toetsen en examens: College voor toetsen en examens, genoemd in artikel 2, eerste lid, van de Wet College voor toetsen en examens;

cspe: centraal schriftelijk en praktisch examen in een profielvak;

deeleindexamen: een examen in één of meer van de voor het eindexamen voorgeschreven vakken;

digitale examinering: het voorbereiden, afnemen en afwickelen van het centraal examen in één of meer vakken of de rekentoets met gebruikmaking van de daartoe door het College voor toetsen en examens beschikbaar gestelde programmatuur;

directeur: de rector of directeur van een school voor voortgezet onderwijs;

eindexamen: een examen ten minste in het geheel van de voorgeschreven vakken, alsmede de rekentoets;

eindexamen vmbo: een eindexamen dat leidt tot een diploma vmbo voor zover het betreft de theoretische leerweg, de basisberoepsgerichte leerweg, de kaderberoepsgerichte leerweg of de gemengde leerweg;

ER: ernstige rekenproblemen als bedoeld in artikel 46a, eerste lid;

examencommissie vavo: de in artikel 7.4.11, tweede lid, juncto artikel 7.4.5 van de Wet educatie en beroepsonderwijs bedoelde examencommissie voor een opleiding vavo;

examenstof: de aan de kandidaat te stellen eisen;

examinator: degene die is belast met het afnemen van het examen in een vak of de rekentoets;

extra vak: een vak in aanvulling op de vakken die voor een bepaalde kandidaat ten minste samen een eindexamen vormen, welk vak wordt afgesloten met een examen;

gecommitteerde: een gecommitteerde als bedoeld in artikel 29, tweede lid, van de wet en artikel 36 van dit besluit;

havo: hoger algemeen voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 8 van de wet;

herkansing: het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen of het schoolexamen, daaronder niet begrepen de gelegenheid om de rekentoets opnieuw af te leggen;

inspectie: de inspectie, bedoeld in artikel 1 van de Wet op het onderwijstoezicht;

instelling voor educatie en beroepsonderwijs: een instelling als bedoeld in artikel 1.1.1, onderdeel b, van de Wet educatie en beroepsonderwijs, voor zover het betreft door die instelling verzorgde opleidingen vavo;

kandidaat: ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen of deeleindexamen wordt toegelaten;

kunstvakken: de vakken behorende tot de beeldende vorming, alsmede muziek, dans en drama;

leerling: een leerling aan een school voor voortgezet onderwijs of een deelnemer aan een opleiding vavo;

leerweg: de basisberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 10b van de wet, de kaderberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 10b van de wet, de gemengde leerweg, bedoeld in artikel 10d van de wet en de theoretische leerweg, bedoeld in artikel 10 van de wet;

maatschappelijke stage: stage als bedoeld in artikel 6f van de wet;

mavo: middelbaar algemeen voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 9 van de wet;

Onze Minister: Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en, voor wat betreft het onderwijs op het gebied van landbouw, natuurlijke omgeving en voedsel, Onze Minister van Economische Zaken;

opleiding vavo: een opleiding voortgezet algemeen volwassenenonderwijs als bedoeld in artikel 7.3.1, eerste lid, onderdeel a, van de Wet educatie en beroepsonderwijs;

profiel: een in artikel 10, derde lid, 10b, derde lid, 10d, derde lid, of 12, derde lid, van de wet bedoeld profiel;

profielvak: profielvak, genoemd in artikel 26h, eerste lid, respectievelijk bedoeld in artikel 26i, eerste lid, van het Inrichtingsbesluit WVO;

profielwerkstuk: het in artikel 4 bedoelde profielwerkstuk;

rekentoets: rekentoets als bedoeld in artikel 29, vijfde lid, van de wet;

school: een school voor vwo, een school voor havo, een school voor mavo, een school voor vbo of een instelling voor educatie en beroepsonderwijs, tenzij anders blijkt;

schooljaar: het tijdvak dat aanvangt op 1 augustus en eindigt op 31 juli van het daaropvolgende jaar, daaronder mede begrepen het studiejaar, bedoeld in artikel 1.1.1, onderdeel r, van de Wet educatie en beroepsonderwijs;

school voor voortgezet onderwijs: een school voor vwo, een school voor havo, een school voor mavo, een school voor vbo;

toets: een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht, met uitzondering van de rekentoets, tenzij anders blijkt;

vakken: algemene vakken, profielvakken, beroepsgerichte keuzevakken en andere programmaonderdelen;

vakken behorende tot de beeldende vorming: tekenen, handvaardigheid, textiele vormgeving, fotografie, film, audio-visuele vorming;

vbo: voorbereidend beroepsonderwijs als bedoeld in artikel 10a van de wet;

vmbo: voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs als bedoeld in artikel 21 van de wet;

vwo: voorbereidend wetenschappelijk onderwijs als bedoeld in artikel 7 van de wet;

wet: Wet op het voortgezet onderwijs.

2. Waar in dit besluit wordt gesproken van «directeur en de secretaris», wordt daaronder wat instellingen voor educatie en beroepsonderwijs betreft verstaan, de examencommissie vavo, tenzij anders blijkt.

Artikel 2. Toelating tot het eindexamen

1. Het bevoegd gezag stelt de leerlingen van een school en de leerlingen van een afdeling voor havo in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen.
2. Het bevoegd gezag stelt de leerlingen van een instelling voor educatie en beroepsonderwijs in de gelegenheid in plaats van een eindexamen een of meer deeleindexamens af te leggen.
3. Het bevoegd gezag kan tot het eindexamen toelaten kandidaten die niet als leerling van de school zijn ingeschreven.
4. Het bevoegd gezag van een instelling voor educatie en beroepsonderwijs kan kandidaten als bedoeld in het derde lid eveneens in de gelegenheid stellen een of meer deeleindexamens aan deze instelling af te leggen. Het bevoegd gezag van een school voor vmbo kan een kandidaat als bedoeld in het derde lid eveneens in de gelegenheid stellen deeleindexamen af te leggen in een of meer profielvakken of beroepsgerichte keuzevakken van de basisberoepsgerichte leerweg, de kaderberoepsgerichte leerweg of de gemengde leerweg die de school verzorgt, indien de kandidaat voor een van deze leerwegen is ingeschreven aan een school voor voortgezet speciaal onderwijs of een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de expertisecentra.
5. Kandidaten als bedoeld in het derde lid, die worden toegelaten tot het eindexamen van een school voor voortgezet onderwijs, zijn behoudens het bepaalde in het zesde lid aan het bevoegd gezag een bedrag verschuldigd van € 567 voor een volledig eindexamen.
6. In afwijking van het bepaalde in het vijfde lid is een toelatingsbedrag niet verschuldigd door kandidaten die zijn ingeschreven bij een andere uit de openbare kas bekostigde school, - al dan niet in de zin van dit besluit -, afdeling of onderwijsinstelling en die aldaar geen eindexamen dan wel deeleindexamen afleggen.
7. Het in het vijfde lid bedoelde bedrag kan bij regeling van Onze Minister worden gewijzigd voor zover de consumentenprijsindex daartoe aanleiding geeft.

Artikel 3. Afnemen eindexamen

1. De directeur en de examinatoren van een school voor voortgezet onderwijs nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen of deeleindexamen af.
2. De directeur van een school voor voortgezet onderwijs wijst een van de personeelsleden van de school aan tot secretaris van het eindexamen. De secretaris van het eindexamen is tevens secretaris van de deeleindexamens.

Artikel 4. Indeling eindexamen; profielwerkstuk

1. Het eindexamen of deeleindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.
2. Het schoolexamen vwo, havo en vmbo kan mede een maatschappelijke stage omvatten.
3. Het schoolexamen vwo, havo en vmbo, voor zover het betreft de theoretische leerweg, bedoeld in artikel 10 van de wet, of de gemengde leerweg, bedoeld in artikel 10d van de wet, omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.
4. Het profielwerkstuk in het vwo en havo heeft betrekking op één of meer vakken van het eindexamen. Ten minste één van deze vakken heeft een omvang van 400 uur of meer voor vwo en 320 uur of meer voor havo.
5. Het profielwerkstuk in het vmbo heeft betrekking op een thema uit het profiel waarin de leerling onderwijs volgt.

Artikel 5. Onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen of deeleindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de directeur maatregelen nemen.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen,
 - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen,
 - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen,
 - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.

Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.

3. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.
4. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur van een school voor voortgezet onderwijs in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep. Van de commissie van beroep mag de directeur geen deel uitmaken.
5. In overeenstemming met artikel 30a van de wet wordt het beroep binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen of deeleindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de inspectie.

Artikel 6

[Vervallen per 01-01-1994]

Hoofdstuk II. Inhoud van het eindexamen

Artikel 7. Examenprogramma

1. Onze Minister stelt, behalve voor door het bevoegd gezag vast te stellen vakken die onderdeel zijn van het eindexamen, voor elk van de schoolsoorten en leerwegen examenprogramma's vast, waarin zijn opgenomen:
 - a. een omschrijving van de examenstof voor ieder eindexamenvak, en
 - b. welk deel van de examenstof centraal zal worden geëxamineerd en over welke examenstof het schoolexamen zich uitstrekt.
2. Een examenprogramma wordt vastgesteld per vak of per groep van vakken.

Artikel 8. Begrenzing mogelijkheden vakkenkeuze kandidaten

1. De kandidaten kiezen, met inachtneming van dit hoofdstuk, in welke vakken zij examen willen afleggen. Voor leerlingen geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag, al dan niet in samenwerking met het bevoegd gezag van een of meer andere scholen, hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden. Indien sprake is van samenwerking tussen scholen, is artikel 2 van het Besluit samenwerking VO-BVE van toepassing.
2. De kandidaten kunnen, voor zover het bevoegd gezag hun dat toestaat, in extra vakken examen afleggen. Een examen als bedoeld in de eerste volzin heeft geen betrekking op vakken die overeenkomen met vakken die onderdeel zijn van het eindexamen waarop deze extra vakken een aanvulling zijn.

Artikel 8a. Minimumeis overeenstemming eindexamenvakken met schoolsoort of leerweg van inschrijving

Indien het eindexamen één of meer vakken omvat van een andere schoolsoort of leerweg dan die waarvoor de kandidaat is ingeschreven, behoort ten minste één vak tot de voorgeschreven eindexamenvakken van de schoolsoort of leerweg van inschrijving.

Artikel 9. Vrijstellingen vavo

1. Onverminderd vrijstellingen en ontheffingen als bedoeld in de artikelen 11, 12, 13 en 22 is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs:
 - a. vrijgesteld van het examen in een vak van de theoretische leerweg in het vmbo op grond van een examen vwo, havo, theoretische leerweg of gemengde leerweg vmbo, indien voor het overeenkomstige vak een eindcijfer 6 of hoger of een daarmee overeenkomende waardering is behaald;
 - b. vrijgesteld van het examen in een vak in het havo op grond van een examen vwo of havo, indien voor het overeenkomstige vak een eindcijfer 6 of hoger of een daarmee overeenkomende waardering is behaald;
 - c. vrijgesteld van het examen in een vak in het vwo op grond van een examen vwo, indien voor het overeenkomstige vak een eindcijfer 6 of hoger of een daarmee overeenkomende waardering is behaald;
 - d. vrijgesteld van het examen in een vak van het vwo, havo of vmbo op grond van het overeenkomstige examen, afgelegd in Curaçao, Sint Maarten, Aruba, Bonaire, Saba of Sint Eustatius, indien voor het overeenkomstige vak een eindcijfer 6 of hoger of een daarmee overeenkomende waardering is behaald;

- e. vrijgesteld van het profielwerkstuk vwo of havo, indien reeds eerder een profielwerkstuk is gemaakt dat betrekking heeft op een of meer vakken van dezelfde schoolsoort, behorende tot het profiel van de kandidaat en waarvoor een eindcijfer 6 of hoger is behaald;
- f. vrijgesteld van het profielwerkstuk vmbo, indien reeds eerder een profielwerkstuk vmbo is gemaakt dat betrekking heeft op een thema uit het profiel van de kandidaat, en dat is beoordeeld als «voldoende» of «goed»;
- g. vrijgesteld van de rekentoets, indien hij reeds de rekentoets heeft afgelegd die ten minste gelijk is aan het referentieniveau voor de schoolsoort waarin hij eindexamen doet.

2. Het eerste lid is uitsluitend van toepassing indien na het jaar waarin het eindcijfer of de beoordeling is vastgesteld, nog geen 10 jaren zijn verstreken. Het eerste lid, onderdeel f, is daarbij van overeenkomstige toepassing op een reeds eerder gemaakt sectorwerkstuk dat is beoordeeld als «voldoende» of «goed».
3. Onverminderd vrijstellingen en ontheffingen als bedoeld in de artikelen 11, 12, 13, 14, 22, 23, 24, 25 en 26 is een kandidaat vrijgesteld van de rekentoets indien:
 - a. hij het examen in het onderdeel rekenen, bedoeld in artikel 1 van het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB heeft afgelegd, ten minste gelijk aan het niveau van examineren dat op grond van artikel 2, tweede lid, onder c, en lid 2a, van de Wet College voor toetsen en examens is vastgesteld voor een school of leerweg waarin hij eindexamen doet; en
 - b. er na het studiejaar waarin hij dit onderdeel rekenen heeft afgelegd nog geen twee schooljaren zijn verstreken.
4. In aanvulling op het eerste lid, onder a tot en met d, is de daar bedoelde kandidaat eveneens vrijgesteld indien het eindcijfer 5 of 4 is behaald, mits de kandidaat voldoet aan de voorwaarden van artikel 49 of artikel 50 om te slagen voor het eindexamen.
5. Bij ministeriële regeling kunnen nadere voorschriften worden gegeven voor de toepassing van het eerste lid.

Artikel 10. Ontheffingen vavo op verzoek

1. Onverminderd artikel 9 kan het College voor toetsen en examens op verzoek van de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs, ontheffing verlenen voor een examenvak of de rekentoets, indien de kandidaat op grond van eerder gevolgd onderwijs aantoonbaar in het bezit is van voldoende kennis en vaardigheden ter zake van het desbetreffende vak respectievelijk de rekentoets. De ontheffing kan slechts worden verleend op basis van een diploma, getuigschrift, certificaat of ander bewijsstuk, al of niet behaald in Nederland, dat door het College voor toetsen en examens wordt aanvaard als bewijs van voldoende kennis en vaardigheden. Indien het College voor toetsen en examens dit nodig oordeelt, onderzoekt het college of de kandidaat in het bezit is van voldoende kennis en vaardigheden.
2. Het eerste lid is uitsluitend van toepassing indien na het jaar waarin het in dat lid bedoelde diploma, getuigschrift, certificaat of ander bewijsstuk is vastgesteld, nog geen 10 jaren zijn verstreken.
3. Tot de in het eerste lid bedoelde diploma's, getuigschriften, certificaten en andere bewijsstukken behoren in elk geval die betreffende het Internationaal Baccalaureaat, het Europees Baccalaureaat en die betreffende het overeenkomstige onderwijs in een lidstaat van de Europese Unie.
4. Indien het College voor toetsen en examens de gevraagde ontheffing verleent, verstrekt het college de verzoeker een bewijs van ontheffing, en zendt het college Onze Minister een afschrift daarvan.
5. Het bewijs van ontheffing vermeldt de gronden van de ontheffing, het tijdstip van het verrichten van de onderwijs- of examenprestatie waarop de ontheffing berust, en gaat in voorkomend geval vergezeld van een verklaring betreffende het in het eerste lid bedoelde onderzoek naar de kennis en vaardigheden van de examenkandidaat, of naar de in het eerste lid bedoelde bewijsstukken.
6. Onze Minister stelt het model van het bewijs van ontheffing vast.

Artikel 10a. Ontheffingsprocedure

Een verzoek om ontheffing als bedoeld in artikel 10 wordt schriftelijk ingediend bij het College voor toetsen en examens, onder overlegging van een uittreksel uit het geboorte- of persoonsregister en een gewaarmerkte fotokopie van het diploma, getuigschrift, certificaat of andere bewijsstuk waarop het verzoek om ontheffing berust.

Artikel 11. Eindexamen vwo (atheneum)

1. Het eindexamen vwo (atheneum) omvat in elk geval:
 - a. de vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, genoemd in artikel 26b, eerste lid, van het Inrichtingsbesluit WVO, daaronder tevens begrepen een profielwerkstuk,
 - b. de vakken van het profieldeel van één van de profielen, genoemd in artikel 26b, derde tot en met zesde lid, van het Inrichtingsbesluit WVO,

- c. tenminste één vak met een normatieve studielast van tenminste 440 uren van het vrije deel van elk profiel, genoemd in artikel 26b, zevende lid, van het Inrichtingsbesluit WVO zoals geldend voor de scholen voor vwo, met dien verstande dat door het bevoegd gezag vast te stellen vakken onderdeel zijn van het eindexamen uitsluitend voor zover Onze Minister daarvoor goedkeuring heeft verleend, en
- d. de rekentoets.

2. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een school voor vwo, bij het eindexamen vrijgesteld van de vakken waarvoor vrijstelling of ontheffing is verleend van het volgen van onderwijs op grond van artikel 26e, eerste, tweede of vierde lid, van het Inrichtingsbesluit WVO. Bij een ontheffing op grond van artikel 26e, vierde lid, van het Inrichtingsbesluit WVO wordt de taal vervangen door een ander vak als bedoeld in het vijfde lid van dat artikel.
3. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die in het bezit is van het diploma havo of het diploma van een leerweg in het vmbo en die in plaats van de rekentoets zoals deze op grond van artikel 2, tweede lid, onderdeel c, en lid 2a, van de Wet College voor toetsen en examens is vastgesteld voor het eindexamen havo of van een leerweg in het vmbo de rekentoets heeft afgelegd zoals deze is vastgesteld voor het eindexamen vwo, vrijgesteld van de rekentoets.
4. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs, bij het eindexamen vrijgesteld van de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel.
5. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs, en in het bezit is van het diploma havo, bij het eindexamen vrijgesteld van het vak maatschappijleer van het gemeenschappelijk deel.
6. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs en in het bezit is van het diploma havo, en die in plaats van de vakken, genoemd in artikel 26c van het Inrichtingsbesluit WVO examen heeft afgelegd in een of meer overeenkomstige vakken van artikel 26b van het Inrichtingsbesluit WVO, bij het eindexamen vrijgesteld van dit vak of deze vakken.
7. In afwijking van het eerste lid kan de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs bij het eindexamen ontheffing worden verleend van de taal, genoemd in artikel 26b, eerste lid onder c, van het Inrichtingsbesluit WVO, in de volgende gevallen:
 - a. de leerling heeft een stoornis die specifiek betrekking heeft op taal of een zintuiglijke stoornis die effect heeft op taal,
 - b. de leerling heeft een andere moedertaal dan de Nederlandse taal, of
 - c. de leerling volgt onderwijs in het profiel natuur en techniek of het profiel natuur en gezondheid en de taal verhindert naar verwachting een succesvolle afronding van de opleiding.
8. Bij ontheffing op grond van het zevende lid wordt de taal vervangen door een van de vakken, genoemd in artikel 26b, derde tot en met zesde lid, of in het zevende lid, onder c of d, van het Inrichtingsbesluit WVO met een normatieve studielast van tenminste 440 uren, naar keuze van de leerling, voor zover het bevoegd gezag deze als zodanig aanbiedt.
9. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs en die op grond van artikel 12 van de Beleidsregel verstrekking LOOT-licentie VO dan wel artikel 13 van de Beleidsregel verstrekking DAMU-licentie VO ontheffing heeft verkregen voor een of meer van de in die artikelen genoemde vakken, bij het eindexamen vrijgesteld van dat vak of die vakken.

Artikel 12. Eindexamen vwo (gymnasium)

1. Het eindexamen vwo (gymnasium) omvat in elk geval:
 - a. de vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, genoemd in artikel 26b, tweede lid, van het Inrichtingsbesluit WVO, daaronder tevens begrepen een profielwerkstuk,
 - b. de vakken van het profieldeel, genoemd in artikel 26b, derde tot en met zesde lid, van het Inrichtingsbesluit WVO,
 - c. ten minste één vak met een normatieve studielast van tenminste 440 uur van het vrije deel van elk profiel, genoemd in artikel 26b, zevende lid, van het Inrichtingsbesluit WVO zoals geldend voor de scholen voor vwo, met dien verstande dat door het bevoegd gezag vast te stellen vakken onderdeel zijn van het eindexamen uitsluitend voor zover Onze Minister daarvoor goedkeuring heeft verleend, en
 - d. de rekentoets.
2. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een school voor vwo, bij het eindexamen vrijgesteld van de vakken waarvoor vrijstelling of ontheffing is verleend van het volgen van onderwijs op grond van artikel 26e, eerste onderscheidenlijk tweede lid, van het Inrichtingsbesluit WVO
3. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die in het bezit is van het diploma havo of het diploma van een leerweg in het vmbo en die in plaats van de rekentoets zoals deze op grond van artikel 2, tweede lid, onderdeel

c, en lid 2a, van de Wet College voor toetsen en examens is vastgesteld voor het eindexamen havo of van een leerweg in het vmbo de rekentoets heeft afgelegd zoals deze is vastgesteld voor het eindexamen vwo, vrijgesteld van de rekentoets.

4. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs, bij het eindexamen vrijgesteld van het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel.
5. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs, en die in het bezit is van het diploma havo, bij het eindexamen vrijgesteld van het vak maatschappijleer van het gemeenschappelijk deel.
6. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs en in het bezit is van het diploma havo, en die in plaats van de vakken, genoemd in artikel 26c van het Inrichtingsbesluit WVO examen heeft afgelegd in een of meer overeenkomstige vakken van artikel 26b van het Inrichtingsbesluit WVO, bij het eindexamen vrijgesteld van dit vak of deze vakken.
7. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs en die op grond van artikel 12 van de Beleidsregel verstrekking LOOT-licentie VO dan wel artikel 13 van de Beleidsregel verstrekking DAMU-licentie VO ontheffing heeft verkregen voor een of meer van de in die artikelen genoemde vakken, bij het eindexamen vrijgesteld van dat vak of die vakken.

Artikel 13. Eindexamen havo

1. Het eindexamen havo omvat in elk geval:
 - a. de vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, genoemd in artikel 26c, eerste lid, van het Inrichtingsbesluit WVO, daaronder tevens begrepen een profielwerkstuk,
 - b. de vakken van het profieldeel, genoemd in artikel 26c, tweede tot en met vijfde lid, van het Inrichtingsbesluit WVO,
 - c. ten minste één vak met een normatieve studielast van tenminste 320 uur van het vrije deel van elk profiel, genoemd in artikel 26c, zesde lid, van het Inrichtingsbesluit WVO, met dien verstande dat door het bevoegd gezag vast te stellen vakken onderdeel zijn van het eindexamen uitsluitend voor zover Onze Minister daarvoor goedkeuring heeft verleend, en
 - d. de rekentoets.
2. Het bevoegd gezag kan een kandidaat in de gelegenheid stellen de rekentoets af te leggen zoals deze op grond van artikel 2, tweede lid, onder c, en lid 2a, van de Wet College voor toetsen en examens voor het vwo is vastgesteld.
3. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een school voor havo bij het eindexamen vrijgesteld van de vakken waarvoor ontheffing of vrijstelling is verleend van het volgen van onderwijs op grond van artikel 26e, eerste lid, van het Inrichtingsbesluit WVO.
4. In afwijking van het eerste lid, is de kandidaat die in het bezit is van het diploma van een leerweg in het vmbo en die in plaats van de rekentoets zoals deze op grond van artikel 2, tweede lid, onderdeel c, en lid 2a, van de Wet College voor toetsen en examens is vastgesteld voor het eindexamen van een leerweg in het vmbo, de rekentoets heeft afgelegd zoals deze is vastgesteld voor het eindexamen havo of vwo, vrijgesteld van de rekentoets.
5. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs, bij het eindexamen vrijgesteld van de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel.
6. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs en die op grond van artikel 13 van de Beleidsregel verstrekking LOOT-licentie VO dan wel artikel 12 van de Beleidsregel verstrekking DAMU-licentie VO ontheffing heeft verkregen voor een of meer van de in die artikelen genoemde vakken, bij het eindexamen vrijgesteld van dat vak of die vakken.

Artikel 14. Vrijstelling vwo of havo wegens vervangend of extra vak

In afwijking van artikel 11, eerste lid, 12, eerste lid, of 13, eerste lid, is de kandidaat die op grond van artikel 26e, derde of zesde lid, van het Inrichtingsbesluit WVO voor een vak als daar bedoeld is vrijgesteld van het volgen van onderwijs, bij het eindexamen eveneens vrijgesteld van dat vak.

Artikel 15. Eindexamen v.a.v.o.-opleiding atheneum 21-

[Vervallen per 01-08-1998]

Artikel 16. Eindexamen v.a.v.o.-opleiding atheneum 21+

[Vervallen per 01-08-1998]

Artikel 17

[Vervallen per 21-08-1992]

Artikel 18

[Vervallen per 21-08-1992]

Artikel 19

[Vervallen per 21-08-1992]

Artikel 20. Eindexamen dag-h.a.v.o.

[Vervallen per 01-08-1998]

Artikel 21. Eindexamen v.a.v.o.-opleiding h.a.v.o. 21-

[Vervallen per 01-08-1998]

Artikel 21a. Eindexamen v.a.v.o.-opleiding h.a.v.o. 21+

[Vervallen per 01-08-1998]

Artikel 22. Eindexamen vmbo theoretische leerweg

1. Het eindexamen vmbo voor zover het betreft de theoretische leerweg, genoemd in artikel 10 van de wet, omvat in elk geval:
 - a. de vakken die het gemeenschappelijk deel ingevolge artikel 10, vijfde lid, van de wet, omvat,
 - b. de twee vakken die het profieldeel ingevolge artikel 10, zesde lid, van de wet omvat, waaronder tevens begrepen een profielwerkstuk,
 - c. in het vrije deel twee nog niet in het profieldeel gekozen vakken, bedoeld onderscheidenlijk genoemd in artikel 10, zevende lid, onderdelen a en b, van de wet, met dien verstande dat het profieldeel en het vrije deel tezamen ten minste twee vakken omvatten die geen moderne taal zijn, en
 - d. de rekentoets.
2. Het bevoegd gezag kan een kandidaat in de gelegenheid stellen de rekentoets af te leggen zoals deze op grond van artikel 2, tweede lid, onder c, en lid 2a, van de Wet College voor toetsen en examens voor havo of vwo is vastgesteld.
3. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat met het profiel economie of met leerwegondersteunend onderwijs, ten aanzien van wie toepassing is gegeven aan artikel 26n, tweede of derde lid, van het Inrichtingsbesluit WVO, bij het eindexamen vrijgesteld van het vak Franse taal of het vak Duitse taal. In plaats van het vak waarvoor vrijstelling is verleend, doet de kandidaat eindexamen in één van de vakken Arabische taal, Turkse taal, Spaanse taal, maatschappijkunde, geschiedenis en staatsinrichting, of aardrijkskunde.
4. Indien de kandidaat in het vrije deel twee kunstvakken kiest, wordt één kunstvak gekozen uit de vakken behorende tot de beeldende vorming en één kunstvak uit de vakken muziek, dans en drama.
5. In geval van toepassing van artikel 10, negende lid, van de wet, zijn het eerste tot en met het derde lid van toepassing, met dien verstande dat het vervangen vak niet als extra vak als bedoeld in het achtste lid, gekozen kan worden.
6. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs vrijgesteld van de vakken lichamelijke opvoeding en de vakken behorende tot de beeldende vorming, muziek, dans of drama van het gemeenschappelijk deel.
7. In afwijking van het eerste lid kan de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs, op zijn verzoek bij het eindexamen ontheffing worden verleend van de vakken Franse taal of Duitse taal van het sectordeel of van beide. Artikel 11, zesde en zevende lid, is van overeenkomstige toepassing.
8. In aanvulling op de voorgeschreven vakken, bedoeld in het eerste lid, kan het eindexamen omvatten, voor zover nog niet gekozen:
 - a. een vak als bedoeld in artikel 10, zevende lid, onderdelen a en b, van de wet,
 - b. een vak dat behoort tot het eindexamen van de gemengde leerweg als bedoeld in artikel 10d van de wet, of
 - c. een vak genoemd in, dan wel aangewezen op grond van, artikel 13 of 14 van de wet.

9. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een school voor vmbo, voor zover het betreft de theoretische leerweg, bij het eindexamen vrijgesteld van het vak lichamelijke opvoeding waarvoor vrijstelling is verleend op grond van artikel 26n, eerste lid, van het Inrichtingsbesluit WVO.
10. In afwijking van het eerste lid is een kandidaat die in het bezit is van het diploma van een leerweg in het vmbo en die de rekentoets heeft afgelegd zoals deze op grond van artikel 2, tweede lid, onderdeel c, en lid 2a, van de Wet College voor toetsen en examens is vastgesteld voor het eindexamen theoretische leerweg, havo of vwo, vrijgesteld van de rekentoets.
11. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs en die op grond van artikel 11 van de Beleidsregel verstrekking LOOT-licentie dan wel artikel 11 van de Beleidsregel verstrekking DAMU-licentie VO ontheffing heeft verkregen voor een of meer van de in die artikelen genoemde vakken, bij het eindexamen vrijgesteld van dat vak of die vakken.

Artikel 23. Eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg

1. Het eindexamen vmbo voor zover het betreft de basisberoepsgerichte leerweg, genoemd in artikel 10b van de wet, omvat in elk geval:
 - a. de vakken die het gemeenschappelijk deel ingevolge in artikel 10b, vijfde lid, van de wet, omvat,
 - b. de twee algemene vakken die het profieldeel ingevolge artikel 10b, zesde lid, van de wet, omvat,
 - c. een beroepsgericht programma, bestaande uit:
 - 1°. het profielvak dat het profieldeel ingevolge artikel 10b, zesde lid, van de wet, omvat, en
 - 2°. in het vrije deel vier beroepsgerichte keuzevakken, als bedoeld in artikel 10b, zevende lid, onderdeel a, van de wet, en
 - d. de rekentoets.
2. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat met het profiel economie en ondernemen, het profiel horeca, bakkerij en recreatie, of met leerwegondersteunend onderwijs, ten aanzien van wie toepassing is gegeven aan artikel 26n, tweede of derde lid, van het Inrichtingsbesluit WVO, bij het eindexamen vrijgesteld van het vak Franse taal of het vak Duitse taal. In plaats hiervan omvat het eindexamen één van de vakken gekozen op grond van artikel 22, derde lid, van het Inrichtingsbesluit WVO.
3. Voor zover het betreft een leer-werktraject als bedoeld in artikel 10b1 van de wet, omvat het eindexamen voor de leerling die dat traject heeft gevolgd, de rekentoets, het vak Nederlandse taal en het beroepsgerichte programma dat onderdeel is van het leerwerktraject. Bovendien kan de leerling eindexamen afleggen in de andere vakken van de basisberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 10b van de wet, waarvan het bevoegd gezag op grond van artikel 10b1, derde lid, van de wet in voorkomend geval heeft beslist dat zij behoren tot het leer-werktraject van de leerling.
4. In geval van toepassing van artikel 10b, negende lid, onderdelen a en c, van de wet, dan wel artikel 10b, negende lid, onderdeel d, van de wet juncto artikel 26h, tweede lid, van het Inrichtingsbesluit WVO, zijn het eerste tot en met het derde lid van toepassing, met dien verstande dat het vervangen vak niet als extra vak als bedoeld in het vijfde lid, kan dienen.
5. In aanvulling op de voorgeschreven vakken, bedoeld in het eerste lid, kan het eindexamen omvatten, voor zover nog niet gekozen:
 - a. een vak, genoemd in artikel 10b, zesde lid, van de wet, of een vak als bedoeld in artikel 10b, zevende lid, onderdeel a, van de wet,
 - b. het vak Friese taal en cultuur, genoemd in artikel 26h, tweede lid, van het Inrichtingsbesluit WVO,
 - c. een vak dat op grond van het tweede lid onderdeel kan zijn van de basisberoepsgerichte leerweg,
 - d. een algemeen vak dat behoort tot het eindexamen van de theoretische leerweg, de kaderberoepsgerichte leerweg of de gemengde leerweg, genoemd in respectievelijk de artikelen 10, 10b of 10d van de wet, of
 - e. een vak als bedoeld in artikel 13 of 14 van de wet.
6. Het bevoegd gezag kan een kandidaat in de gelegenheid stellen de rekentoets af te leggen zoals deze op grond van artikel 2, tweede lid, onder c, en lid 2a, van de Wet College voor toetsen en examens voor theoretische of kaderberoepsgerichte leerweg, havo of vwo is vastgesteld.
7. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een school voor vmbo, voor zover het betreft de basisberoepsgerichte leerweg, bij het eindexamen vrijgesteld van het vak lichamelijke opvoeding waarvoor vrijstelling is verleend op grond van artikel 26n, eerste lid, van het Inrichtingsbesluit WVO.

Artikel 24. Eindexamen vmbo kaderberoepsgerichte leerweg

1. Het eindexamen vmbo voor zover het betreft de kaderberoepsgerichte leerweg, genoemd in artikel 10b van de wet, omvat in elk geval:
 - a. de vakken die het gemeenschappelijk deel ingevolge in artikel 10b, vijfde lid, van de wet, omvat,
 - b. de twee algemene vakken die het profieldeel ingevolge artikel 10b, zesde lid, van de wet, omvat,

- c. een beroepsgericht programma, bestaande uit:
 - 1°. het profielvak dat het profieldeel ingevolge artikel 10b, zesde lid, van de wet, omvat, en
 - 2°. in het vrije deel vier beroepsgerichte keuzevakken, als bedoeld in artikel 10b, zevende lid, onderdeel a, van de wet, en
- d. de rekentoets.

- 2. Artikel 23, tweede lid, is van toepassing.
- 3. In geval van toepassing van artikel 10b, negende lid, onderdeel b, van de wet dan wel artikel 10b, negende lid, onderdeel d, van de wet juncto artikel 26h, tweede lid, van het Inrichtingsbesluit WVO, zijn het eerste en tweede lid van toepassing, met dien verstande dat het vervangen vak niet als extra vak als bedoeld in het vierde lid, kan dienen.
- 4. In aanvulling op de voorgeschreven vakken, bedoeld in het eerste lid, kan het eindexamen omvatten, voor zover nog niet gekozen:
 - a. een vak, genoemd in artikel 10b, zesde lid, van de wet, of een vak als bedoeld in artikel 10b, zevende lid, onderdeel a, van de wet,
 - b. het vak Friese taal en cultuur, genoemd in artikel 26h, tweede lid, van het Inrichtingsbesluit WVO,
 - c. een vak dat op grond van het tweede lid onderdeel kan zijn van de kaderberoepsgerichte leerweg,
 - d. een algemeen vak dat behoort tot het eindexamen van de theoretische leerweg of de gemengde leerweg, genoemd in respectievelijk artikel 10 of artikel 10d van de wet, of
 - e. een vak als bedoeld in artikel 13 of 14 van de wet.
- 5. Het bevoegd gezag kan een kandidaat in de gelegenheid stellen de rekentoets af te leggen zoals deze op grond van artikel 2, tweede lid, onder c, en lid 2a, van de Wet College voor toetsen en examens voor theoretische leerweg, havo of vwo is vastgesteld.
- 6. In afwijking van het eerste lid is een kandidaat die in het bezit is van het diploma van een leerweg in het vmbo en die de rekentoets heeft afgelegd zoals deze op grond van artikel 2, tweede lid, onderdeel c, en lid 2a, van de Wet College voor toetsen en examens is vastgesteld voor het eindexamen kaderberoepsgerichte of theoretische leerweg, havo of vwo, vrijgesteld van de rekentoets.
- 7. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een school voor vmbo, voor zover het betreft de kaderberoepsgerichte leerweg, bij het eindexamen vrijgesteld van het vak lichamelijke opvoeding waarvoor vrijstelling is verleend op grond van artikel 26n, eerste lid, van het Inrichtingsbesluit WVO.

Artikel 25. Eindexamen vmbo gemengde leerweg

- 1. Het eindexamen vmbo voor zover het betreft de gemengde leerweg, genoemd in artikel 10d van de wet, omvat in elk geval:
 - a. de vakken die het gemeenschappelijk deel ingevolge artikel 10d, vijfde lid, van de wet, omvat,
 - b. de twee algemene vakken die het profieldeel ingevolge artikel 10d, zesde lid, van de wet, omvat waaronder tevens begrepen een profielwerkstuk,
 - c. in het vrije deel een nog niet in het profieldeel gekozen algemeen vak, bedoeld onderscheidenlijk genoemd in artikel 10d, zevende lid, onderdelen a en c, van de wet,
 - d. een beroepsgericht programma, bestaande uit:
 - 1°. het profielvak dat het profieldeel ingevolge artikel 10d, zesde lid, van de wet omvat, en
 - 2°. in het vrije deel twee beroepsgerichte keuzevakken als bedoeld in artikel 10d, zevende lid, onderdeel b, van de wet,
 - e. de rekentoets.
- 2. Artikel 23, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.
- 3. In geval van toepassing van artikel 10d, negende lid, van de wet, zijn het eerste en tweede lid van toepassing, met dien verstande dat het vervangen vak niet als extra vak als bedoeld in het vierde lid, kan dienen.
- 4. In aanvulling op de voorgeschreven vakken, bedoeld in het eerste lid, kan het eindexamen omvatten, voor zover nog niet gekozen, een vak als bedoeld in artikel 10d, zevende lid, onderdelen a, b en c, van de wet, of als bedoeld in artikel 13 of 14 van de wet.
- 5. Het bevoegd gezag kan een kandidaat in de gelegenheid stellen de rekentoets af te leggen zoals deze op grond van artikel 2, tweede lid, onder c, en lid 2a, van de Wet College voor toetsen en examens voor havo of vwo is vastgesteld.
- 6. In afwijking van het eerste lid is een kandidaat die in het bezit is van het diploma van een leerweg in het vmbo en die de rekentoets heeft afgelegd zoals deze op grond van artikel 2, tweede lid, onderdeel c, en lid 2a, van de Wet College voor toetsen en examens is vastgesteld voor het eindexamen theoretische leerweg, havo of vwo, vrijgesteld van de rekentoets.

7. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een school voor vmbo, voor zover het betreft de gemengde leerweg, bij het eindexamen vrijgesteld van het vak lichamelijke opvoeding waarvoor vrijstelling is verleend op grond van artikel 26n, eerste lid, van het Inrichtingsbesluit WVO.

Artikel 26. Vrijstelling vmbo wegens vervangend of extra vak

In afwijking van artikel 22, eerste lid, 23, eerste lid, 24, eerste lid, of 25, eerste lid, is de kandidaat die op grond van artikel 26n, vierde, vijfde, zesde of zevende lid, van het Inrichtingsbesluit WVO voor een vak als daar bedoeld is vrijgesteld van het volgen van onderwijs, eveneens vrijgesteld van het afleggen van eindexamen in dat vak.

Artikel 27. Vrijstelling artikel 56-scholen

[Vervallen per 14-11-2014]

Artikel 28. Eindexamen landbouw en natuurlijke omgeving en eindexamen levensmiddelentechnologie

[Vervallen per 23-06-2000]

Artikel 28a. Eindexamen algemene voorbereiding op maatschappij en beroep

[Vervallen per 23-06-2000]

Artikel 29. Eindexamen individueel beroepsonderwijs

[Vervallen per 23-06-2000]

Artikel 29a. Eindexamen theoretische richting

[Vervallen per 23-06-2000]

Artikel 29b. Eindexamen m.a.v.o.-v.b.o.

[Vervallen per 23-06-2000]

Artikel 30

[Vervallen per 15-12-1993]

Hoofdstuk III. Regeling van het eindexamen

Afdeling 1. Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting

Artikel 31. Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting

1. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs, respectievelijk de examencommissie vavo, stelt een examenreglement vast. Het examenreglement bevat in elk geval informatie over de maatregelen, bedoeld in artikel 5, en de toepassing daarvan, alsmede regels met betrekking tot de organisatie van het eindexamen en de gang van zaken tijdens het eindexamen, de herkansingsmogelijkheden van het schoolexamen, en wat scholen voor voortgezet onderwijs betreft, de samenstelling en het adres van de in artikel 5 bedoelde commissie van beroep. Ten aanzien van de herkansing wordt in elk geval bepaald, in welke gevallen een herkansing mogelijk is. Ook kan worden bepaald dat tot die gevallen kunnen behoren gevallen dat de kandidaat door ziekte of ten gevolge van een bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid, niet in staat is geweest, aan de desbetreffende toets deel te nemen.
2. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs, respectievelijk de examencommissie vavo, stelt jaarlijks voor 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting vast, dat in elk geval betrekking heeft op het desbetreffende schooljaar. Het programma vermeldt in elk geval:
 - a. welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst,
 - b. de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen,
 - c. de wijze waarop en de tijdvakken waarbinnen de toetsen van het schoolexamen plaatsvinden, de herkansing daaronder mede begrepen,
 - d. de wijze van herkansing van het schoolexamen, alsmede
 - e. de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
3. Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting worden door de directeur voor 1 oktober toegezonden aan de inspectie en verstrekt aan de kandidaten.
4. Het eerste en tweede lid zijn van overeenkomstige toepassing op de eindexamens.

Afdeling 2. Schoolexamen

Artikel 32. Schoolexamen

1. Het bevoegd gezag bepaalt het tijdstip waarop het schoolexamen aanvangt.
2. Het schoolexamen wordt afgesloten voor de aanvang van het eerste tijdvak, bedoeld in artikel 37. Bij toepassing van artikel 37, zevende lid, wordt het schoolexamen in het vak waarop de toets betrekking heeft, afgesloten tien werkdagen voor de afname van die toets.
3. Het bevoegd gezag kan in afwijking van het tweede lid een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen in één of meer vakken niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak of in die vakken af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak of in die vakken, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.
4. Indien het bevoegd gezag gebruikmaakt van de afwijkingsbevoegdheid in het derde lid, zendt het de resultaten die zijn behaald met het schoolexamen en het profielwerkstuk in het vmbo zo spoedig mogelijk aan de inspectie, tenzij het bevoegd gezag op grond van artikel 103b, tweede lid, van de wet examengegevens samen met het persoonsgebonden nummer verstrekt aan Onze Minister.

Artikel 33. Mededeling beoordeling schoolexamen

Voor de aanvang van het centraal examen maakt de directeur aan de kandidaat bekend, voorzover van toepassing:

- a. welk cijfer of welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen,
- b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld, en
- c. de beoordeling van het profielwerkstuk in het vmbo.

Artikel 34. Schoolexamen volgens twee programma's

[Vervallen per 23-06-2000]

Artikel 35. Beoordeling schoolexamen

1. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
2. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de in het eerste lid genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
3. In afwijking van het eerste lid, worden de kunstvakken en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel, beoordeeld met «voldoende» of «goed». Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende vakken, zoals blijkend uit het examendossier.
4. In afwijking van het eerste lid wordt het profielwerkstuk in het vmbo beoordeeld met «voldoende» of «goed». Deze beoordeling geschiedt op de grondslag van het genoegzaam voltooien van het profielwerkstuk, zoals blijkend uit het examendossier. Het profielwerkstuk in het vmbo wordt beoordeeld door ten minste twee examinatoren.

Artikel 35a. Herkansing toetsen schoolexamen v.w.o. en h.a.v.o.

[Vervallen per 08-11-2000]

Artikel 35b. Herexamen schoolexamen v.w.o. en h.a.v.o.

[Vervallen per 08-11-2000]

Artikel 35b1. Herexamen schoolexamen vmbo

1. Het bevoegd gezag kan bepalen dat de kandidaat die eindexamen of deeleindexamen aflegt, voor één of meer vakken het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen, met dien verstande dat het bevoegd gezag dit recht in elk geval verleent voor het vak maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de leerwegen, indien de kandidaat voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6. Het herexamen omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma.
2. Het bevoegd gezag stelt vast hoe het cijfer van het in het eerste lid bedoelde herexamen wordt bepaald. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen in een vak en bij het eerder afgelegde schoolexamen in dat vak geldt als het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.

Artikel 35c. Examendossier

Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm. Het examendossier voor het vmbo omvat tevens de resultaten die de leerling heeft behaald voor de vakken, bedoeld in artikel 26g, eerste lid, van het Inrichtingsbesluit WVO of artikel 26i, tweede lid, van dat besluit, voor zover in die vakken geen eindexamen is afgelegd.

Hoofdstuk IV. Centraal examen en rekentoets

Artikel 36. Gecommitteerden

1. Onze Minister maakt een koppeling van scholen en instellingen voor educatie en beroepsonderwijs voor de uitvoering van de tweede correctie door gecommitteerden. Onze Minister maakt deze koppeling bekend aan het bevoegd gezag van elke school en instelling voor educatie en beroepsonderwijs en kan, zo nodig, zelf een gecommitteerde aanwijzen voor een school of instelling. Op grond van deze koppeling wijst het bevoegd gezag een of meer gecommitteerden aan. Het bevoegd gezag maakt deze aanwijzing bekend aan de scholen waarvoor zij de tweede correctie verrichten. De aanwijzing geldt tot na de afloop van de herkansing.
2. Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat de aangewezen gecommitteerde zijn verplichtingen nakomt.
3. In afwijking van het eerste lid, worden voor het praktisch gedeelte van het centraal examen vmbo geen gecommitteerden aangewezen.

Artikel 37. Tijdvakken en afneming centraal examen

1. Het centraal examen voor de scholen voor voortgezet onderwijs kent een eerste, tweede en derde tijdvak.
2. Het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar.
3. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door het College voor toetsen en examens.
4. Het College voor toetsen en examens kan vakken aanwijzen waarin wegens het zeer geringe aantal kandidaten, het centraal examen in het tweede tijdvak wordt afgenomen door het College voor toetsen en examens.
5. Bij toepassing van het derde of vierde lid, gelden de volgende regels:
 - a. de directeur deelt aan Onze Minister mee welke kandidaten het centraal examen zullen afleggen en in welke vakken;
 - b. de kandidaten leveren de opgaven, de door hen gemaakte aantekeningen alsmede andere door hen gemaakte stukken in bij een van degenen die toezicht houden. Het College voor toetsen en examens bepaalt, in welke gevallen wordt afgeweken van de eerste volzin alsmede in welke gevallen en op welk tijdstip de opgaven, de aantekeningen en de andere stukken, bedoeld in die volzin aan de kandidaten worden teruggegeven;
 - c. het College voor toetsen en examens deelt het door de kandidaat behaalde cijfer voor het centraal examen aan de directeur mee.
6. Het College voor toetsen en examens kan bepalen dat een toets wordt afgenomen op een tijdstip dat is gelegen voor de aanvang van het eerste tijdvak.
7. Het College voor toetsen en examens kan voor een toets een afnameperiode instellen waarbinnen het bevoegd gezag zelf de afnametijdstippen bepaalt. Deze afnameperiode vangt niet eerder aan dan op 1 april van het desbetreffende examenjaar en omvat het eerste en tweede tijdvak van dat examenjaar.
8. Het College voor toetsen en examens kan regels stellen voor de uitvoering van een toets van het centraal examen.

Artikel 37a. Centraal examen in eerder leerjaar

1. In afwijking van artikel 37, tweede lid, kan het bevoegd gezag een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.
2. Bij toepassing van het eerste lid wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.
3. Artikel 49, zevende lid, en artikel 50, vijfde lid, zijn van overeenkomstige toepassing.
4. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het derde tijdvak aansluitend aan het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar afgenomen door het College voor toetsen en examens.

5. Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

Artikel 38. Opgave kandidaten centraal examen

De directeur deelt jaarlijks voor 1 november aan Onze Minister mede hoeveel kandidaten in elk vak aan het centraal examen in het eerste tijdvak zullen deelnemen.

Artikel 39. Centrale examencommissie vaststelling opgaven

[Vervallen per 01-10-2009]

Artikel 40. Regels omtrent het centraal examen

1. Onze Minister zorgt ervoor dat de opgaven, bedoeld in artikel 2, onderdeel c, van de Wet College voor toetsen en examens tijdig beschikbaar worden gesteld aan de directeur van de school.
2. De directeur zorgt ervoor, dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd. Het College voor toetsen en examens kan opgaven aanwijzen waarop de eerste volzin niet van toepassing is.
3. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook, aangaande de opgaven gedaan, uitgezonderd mededelingen van het College voor toetsen en examens.
4. De directeur draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het centraal examen wordt uitgeoefend.
5. Zij die toezicht hebben gehouden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de directeur samen met het gemaakte examenwerk.
6. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten.
7. De aan de kandidaten voorgelegde opgaven voor een toets van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets.
8. Onder een toets als bedoeld in dit artikel wordt ook de rekentoets begrepen.

Artikel 41. Beoordeling centraal examen

1. De directeur doet het gemaakte werk van het centraal examen met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en met het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator in het desbetreffende vak. De examinerator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de beoordelingsnormen, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens toe. De examinerator drukt zijn beoordeling uit in de score, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens. De examinerator zendt de score en het beoordeelde werk aan de directeur.
2. De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score, bepaald in het eerste lid, onverwijld aan de directeur van de school, bedoeld in artikel 36, tweede lid, toekomen. De directeur stelt deze documenten ter hand aan de gecommiteerde.
3. De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij toe de beoordelingsnormen en de daarbij behorende scores, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens. De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichtte correctie. Deze verklaring is medeondertekend door het bevoegd gezag van de school waarbij de gecommiteerde werkzaam is.
4. Bij digitale examinering worden de handelingen, bedoeld in het eerste en tweede lid, digitaal verricht, uitgezonderd de handelingen die betrekking hebben op het proces-verbaal.
5. Bij ministeriële regeling kunnen nadere voorschriften worden gegeven voor de toepassing van het eerste tot en met vierde lid.

Artikel 41a. Beoordeling centraal examen cspe

1. De directeur draagt er zorg voor dat bij het maken van het cspe van een eindexamen vmbo, een examinerator in het desbetreffende vak of programma aanwezig is. De examinerator beoordeelt de prestaties tijdens het maken van de opgaven en legt zijn bevindingen van de verrichtingen van de kandidaat schriftelijk vast, volgens daartoe door het College voor toetsen en examens gegeven richtlijnen. De examinerator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij toe de beoordelingsnormen, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens. De examinerator drukt zijn beoordeling uit in de score, bedoeld in

artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens. De examinator zendt de score en voor zover mogelijk het beoordeelde werk aan de directeur.

2. Voor het cspe vmbo vindt de beoordeling tevens plaats door een tweede examinator. De tweede examinator kan een deskundige als bedoeld in artikel 29, tweede lid, van de wet of een andere examinator van de school zijn. De tweede examinator beoordeelt het resultaat van de opgaven, alsmede de verrichtingen van de kandidaat zoals blijkend uit de in het eerste lid bedoelde schriftelijke vastlegging daarvan. De directeur overhandigt de tweede examinator daartoe een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal, alsmede de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het eerste lid. Artikel 41, vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 42. Vaststelling score en cijfer centraal examen

1. De examinator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast. Indien de examinator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.
2. De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast op grond van de score, bedoeld in het eerste lid, en met inachtneming van de regels, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel e, van de Wet College voor toetsen en examens.

Artikel 43. Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen

1. Indien het centraal examen naar het oordeel van de inspectie niet op regelmatige wijze heeft plaatsgehad kan zij besluiten dat het geheel of gedeeltelijk voor een of meer kandidaten opnieuw wordt afgenomen.
2. De inspectie verzoekt het College voor toetsen en examens nieuwe opgaven vast te stellen en bepaalt op welke wijze en door wie het examen zal worden afgenomen.

Artikel 44. Onvoorziene omstandigheden centraal examen

Indien door onvoorziene omstandigheden het centraal examen in één of meer vakken aan één of meer scholen niet op de voorgeschreven wijze kan worden afgenomen, beslist Onze Minister hoe alsdan moet worden gehandeld.

Artikel 45. Verhinderung centraal examen

1. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen voor ten hoogste twee toetsen per dag alsnog te voltooien.
2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van het College voor toetsen en examens zijn eindexamen te voltooien.
3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de directeur aan bij het College voor toetsen en examens. In dat geval deelt de directeur aan het College voor toetsen en examens mede, wanneer dat zich voordoet, dat ten behoeve van de kandidaat toepassing is gegeven aan artikel 55, eerste, tweede dan wel derde lid, en waaruit deze toepassing bestaat.
4. Na afloop van het derde tijdvak deelt het College voor toetsen en examens het resultaat mede aan de directeur.
5. Indien het bevoegd gezag op grond van artikel 37, zevende lid, zelf de afnametijdstippen bepaalt, kan de directeur een kandidaat de gelegenheid geven om binnen de afnameperiode die het College voor toetsen en examens daarvoor heeft ingesteld, alsnog de toetsen te voltooien waarvoor hij eerder was verhinderd.
6. Onder een toets als bedoeld in dit artikel wordt ook de rekentoets begrepen.

Artikel 46. De rekentoets

1. Het College voor toetsen en examens stelt regels voor de uitvoering van de rekentoets. Het College voor toetsen en examens stelt in ieder geval een regeling vast voor de uitvoering van de correctie voor zover de rekentoets bestaat uit open vragen.
2. De regeling, bedoeld in het eerste lid, treedt slechts in werking na goedkeuring door Onze Minister. Onze Minister kan zijn goedkeuring onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.
3. Met inachtneming van de artikelen 23, zevende lid, 24, zevende lid, en 25, vijfde lid, worden de beoordelingsnormen, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens bij de beoordeling van de rekentoets toegepast.

4. De rekentoets wordt afgenomen in het voorlaatste en laatste leerjaar.
5. Het College voor toetsen en examens kan bij regeling bepalen dat de rekentoets niet onder toezicht van een of meer gecommiteerden staat.
6. Artikel 43 en artikel 44 zijn van overeenkomstige toepassing.
7. Indien de leerling de rekentoets heeft afgelegd in het voorlaatste leerjaar en niet is bevorderd tot het laatste leerjaar, vervallen de met de rekentoets behaalde resultaten. In afwijking hiervan kan de leerling die na het voorlaatste leerjaar van het vwo deelneemt aan het laatste leerjaar van het havo en de leerling die na het voorlaatste leerjaar van het havo deelneemt aan het laatste leerjaar van één van de leerwegen van het vmbo, het op het vwo respectievelijk havo behaalde cijfer voor de rekentoets behouden. In afwijking van de eerste volzin kan de leerling die na het voorlaatste leerjaar van een leerweg in het vmbo deelneemt aan het laatste leerjaar van een andere leerweg in het vmbo, het cijfer behouden dat in de eerstbedoelde leerweg is behaald voor de rekentoets.

Artikel 46a. Rekentoets voor kandidaten met ernstige rekenproblemen

1. Er is een rekentoets ER waarbij de opgaven zijn aangepast voor kandidaten met ernstige rekenproblemen.
2. Het bevoegd gezag informeert een kandidaat tijdig voor de eerste gelegenheid over de mogelijkheid van het afleggen van de rekentoets ER, alsmede over de mogelijke gevolgen voor doorstroom naar het vervolgonderwijs of voor de arbeidsmarkt.
3. Op verzoek van een kandidaat verleent de directeur toestemming voor het afleggen van de rekentoets ER, indien de kandidaat aantoonbaar ernstige problemen heeft met de beheersing van de vereiste rekenvaardigheden.
4. Er is in ieder geval sprake van aantoonbare ernstige rekenproblemen indien de kandidaat:
 - a. zich heeft ingespannen de vereiste rekenvaardigheden te leren;
 - b. daarbij gebruik heeft gemaakt van de door de school geboden extra ondersteuning; en
 - c. hij desondanks aanhoudend onvoldoende resultaten laat zien.

Hoofdstuk V. Uitslag, herkansing en diplomering

Artikel 47. Eindcijfer eindexamen

1. Het eindcijfer voor de rekentoets en alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is afgenomen en niet tevens een centraal examen, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.
4. Van de cijfers die zijn behaald bij de gelegenheden om de rekentoets af te leggen, bedoeld in artikel 51a, geldt het hoogst behaalde cijfer als eindcijfer voor de rekentoets.
5. In afwijking van het vierde lid bepaalt de directeur in overleg met de kandidaat die gebruik heeft gemaakt van de rekentoets ER of van meerdere gelegenheden om de rekentoets af te leggen en gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid, bedoeld in artikel 51a, vierde of vijfde lid, welk van de voor de rekentoets behaalde cijfers geldt als eindcijfer.

Artikel 48. Vaststelling uitslag

1. De directeur en de secretaris van het eindexamen stellen in geval van een eindexamen de uitslag vast met inachtneming van artikel 49 of artikel 50, en voor zover van toepassing artikel 52c.
2. De uitslag luidt «geslaagd» of «afgewezen».
3. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen betrekken de directeur en de secretaris van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.
4. Indien de kandidaat aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs examen aflegt in één vak of in een aantal vakken die samen geen eindexamen vormen, kan de kandidaat daaraan voorafgaand aan de examencommissie vavo kenbaar maken, het volledig eindexamen te willen afleggen door voor de ontbrekende vakken of de ontbrekende rekentoets in aanvulling op de cijferlijst voor die vakken of deze toets aan deze examencommissie één of meer van de volgende bewijsstukken te overleggen:

- a. een of meer in artikel 52, eerste lid, of artikel 52c, bedoelde cijferlijsten van een school voor voortgezet onderwijs, uitgereikt in een eerder jaar;
- b. een of meer door een andere instelling voor educatie en beroepsonderwijs afgegeven cijferlijsten als bedoeld in artikel 52, eerste lid, of 53, eerste lid, van dit besluit of op grond van een resultatenlijst als bedoeld in artikel 7.4.6, derde lid, van de Wet educatie en beroepsonderwijs;
- c. een of meer cijferlijsten als bedoeld in artikel 30, eerste of tweede lid, of artikel 31, eerste lid, van het Staatsexamenbesluit VO;
- d. een of meer bewijzen van ontheffing als bedoeld in artikel 10, vierde lid, van dit besluit, of als bedoeld in artikel 11, vierde lid, van het Staatsexamenbesluit VO.

5. Cijferlijsten worden uitsluitend bij de vaststelling van de uitslag betrokken, indien na het jaar waarin zij zijn vastgesteld, nog geen 10 jaren zijn verstreken. Bewijzen van ontheffing worden uitsluitend bij de vaststelling van de uitslag betrokken indien na het jaar waarin het onderliggende diploma, getuigschrift of ander bewijsstuk is vastgesteld, nog geen 10 jaren zijn verstreken.
6. De kandidaat toont in voorkomend geval ten genoegen van de directeur aan dat hij recht heeft op een vrijstelling of ontheffing ingevolge de artikelen 11, 12, 13, 22, 23, 24 of 25, onverminderd de artikelen 14 en 26, of ingevolge artikel 9, van dit besluit, dan wel als bedoeld in artikel 10 van het Staatsexamenbesluit VO.
7. De directeur vergewist zich ervan dat het eindexamen de in de artikelen 11, 12, 13, 22, 23, 24 of 25 voorgeschreven vakken en rekentoets omvat.
8. Indien de kandidaat eindexamen heeft afgelegd en in datzelfde jaar deelstaatsexamen heeft afgelegd of deeleindexamen aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs, worden de met het deelstaatsexamen respectievelijk deeleindexamen behaalde cijfers, indien de kandidaat daarom tijdig en schriftelijk heeft verzocht, betrokken bij de uitslagbepaling.

Artikel 49. Uitslag eindexamen leerwegen vmbo

1. De kandidaat die het eindexamen van een leerweg in het vmbo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
 - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
 - b. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of meer heeft behaald en de rekentoets heeft afgelegd;
 - c. hij onverminderd onderdeel b:
 - 1°. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 - 2°. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald; of
 - 3°. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald;
 - d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het derde of vierde lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald;
 - e. hij voor de vakken lichamelijke opvoeding en het kunstvak uit het gemeenschappelijk deel de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald; en
 - f. als het een eindexamen gemengde of theoretische leerweg betreft: hij voor het profielwerkstuk de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald.
2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de theoretische leerweg het eindcijfer van een profielvak of beroepsgericht keuzevak behorende tot het eindexamen van de gemengde leerweg als bedoeld in artikel 25 niet betrokken, tenzij deze vakken samen tenminste een volledig beroepsgericht programma als bedoeld in artikel 25, eerste lid, onderdeel d, vormen. In dat geval is het vierde lid van overeenkomstige toepassing.
3. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de basisberoepsgerichte leerweg en de kaderberoepsgerichte leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van één vak.
4. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de gemengde leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van het profielvak en alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van één vak, met dien verstande dat het eindcijfer voor het profielvak daarbij net zo vaak meetelt als het aantal eindcijfers van beroepsgerichte keuzevakken dat in de berekening wordt betrokken.
5. De directeur bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het derde en vierde lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
6. In afwijking van het eerste lid, is de kandidaat die het eindexamen vmbo in de basisberoepsgerichte leerweg heeft afgelegd ter afsluiting van een leerwerktraject als bedoeld in artikel 10b1 van de wet geslaagd indien:

- a. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 6 of meer heeft behaald en de rekentoets heeft afgelegd;
- b. hij voor het profielvak als eindcijfer 6 of meer heeft behaald; en
- c. hij als eindcijfer, bedoeld in het derde lid, 6 of meer heeft behaald.

Indien de vakken waarin examen is afgelegd, tezamen een eindexamen vormen van de basisberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 10b van de wet, zijn het eerste en derde lid van overeenkomstige toepassing.

7. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de directeur deze schriftelijk aan de kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 51 bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 51, eerste lid, geen toepassing vindt.

Artikel 50. Uitslag eindexamen vwo en havo

1. De kandidaat die eindexamen vwo of havo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
- a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
 - b. hij:
 - 1°. voor een van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A, B of C als eindcijfer 5 of meer heeft behaald en hij voor het andere vak dan wel andere hier genoemde vakken als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en
 - 2°. de rekentoets heeft afgelegd;
 - c. hij onverminderd onderdeel b:
 - 1°. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 - 2°. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
 - 3°. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt; of
 - 4°. voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
 - d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het tweede lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald; en
 - e. hij voor het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald.
2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, wordt het gemiddelde van de eindcijfers van ten minste de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van één vak, voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald: maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming en het profielwerkstuk. Het bevoegd gezag kan daaraan toevoegen:
- a. literatuur, als onderdeel van alle afzonderlijke moderne talen, met dien verstande dat indien het bevoegd gezag daartoe niet besluit, literatuur voor de bepaling van de eindcijfers een onderdeel is van het schoolexamen van de desbetreffende taal en literatuur;
 - b. algemene natuurwetenschappen in het havo en vwo;
 - c. bij bijzondere scholen: godsdienst of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs, met dien verstande dat indien het bevoegd gezag daartoe niet besluit, godsdienst of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs geen onderdeel is van het eindexamen, tenzij Onze Minister daarvoor goedkeuring heeft verleend met toepassing van artikel 11, eerste lid, onder c, artikel 12, eerste lid, onder c, of artikel 13, eerste lid, onder c.
3. Indien het bevoegd gezag toepassing geeft aan de tweede volzin van het tweede lid, wordt in het examenreglement, bedoeld in artikel 31, vermeld welk onderdeel of welke onderdelen worden toegevoegd.
4. De directeur bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het tweede lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
5. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de directeur deze schriftelijk aan de kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 51 bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 51, eerste lid, geen toepassing vindt.

Artikel 51. Herkansing centraal examen

1. De kandidaat heeft het recht om voor één vak van het eindexamen waarin hij al centraal examen heeft afgelegd, in het tweede of, indien artikel 45, eerste lid, van toepassing is, derde tijdvak, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen of aan het cspe. Bij het eindexamen van de basis- of kaderberoepsgerichte leerweg heeft de kandidaat het recht, bedoeld in de eerste volzin, ook voor het cspe dat door het bevoegd gezag aansluitend aan het eerste tijdvak of in het tweede tijdvak wordt afgenomen. De herkansing van het cspe bestaat uit het opnieuw afleggen van deze toets of van één of meer onderdelen daarvan. De kandidaat heeft het recht, bedoeld in de eerste volzin, alleen indien op grond van artikel 49, vierde lid, of artikel 50, vijfde lid, de eindcijfers zijn bekendgemaakt.
2. De kandidaat stelt de directeur voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.
3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
4. Na afloop van de herkansing in het laatste leerjaar wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 48 en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
5. Na afloop van een herkansing in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar wordt het eindcijfer schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
6. Het eerste tot en met vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing op de vakken waarin in een examenjaar deeleindexamen is afgelegd. De kandidaat die in een examenjaar zowel eindexamen als een of meer deeleindexamens aflegt, oefent het in het eerste lid bedoelde recht per examenjaar ten hoogste eenmaal uit.

Artikel 51a. Afleggen eindexamen in vak op oorspronkelijk niveau na eindexamen in zelfde vak op hoger niveau

Indien een kandidaat gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot het afleggen van eindexamen in een vak op hoger niveau dan het niveau van de schoolsoort of leerweg van inschrijving, stelt de directeur de kandidaat in de gelegenheid in dat vak alsnog het eindexamen af te leggen van die schoolsoort of leerweg.

Artikel 51a1. Aantal toetsmogelijkheden rekentoets

1. De kandidaat wordt binnen de periode waarin de rekentoets wordt afgenomen, bedoeld in artikel 46, vierde lid, viermaal in de gelegenheid gesteld de rekentoets af te leggen, met dien verstande dat de eerste mogelijkheid in het voorlaatste leerjaar wordt geboden.
2. Indien de kandidaat in één leerjaar examen doet, wordt in afwijking van het eerste lid een kandidaat driemaal in de gelegenheid gesteld de rekentoets af te leggen.
3. De kandidaat stelt het bevoegd gezag voor een door het bevoegd gezag te bepalen dag en tijdstip er schriftelijk van in kennis dat hij gebruik maakt van de tweede, derde dan wel vierde gelegenheid, bedoeld in het eerste en tweede lid.
4. Het bevoegd gezag kan bij de tweede, derde of vierde gelegenheid een kandidaat alsnog in de gelegenheid stellen, gebruik te maken van de rekentoets ER of van de mogelijkheid tot het afleggen van de rekentoets op een hoger niveau, bedoeld in artikelen 13, tweede lid, 22, tweede lid, 23, zesde lid, 24, vijfde lid, of 25, vijfde lid.
5. Indien een kandidaat gebruik heeft gemaakt van de rekentoets ER of van de mogelijkheid tot het afleggen van de rekentoets op een hoger niveau, bedoeld in de artikelen 13, tweede lid, 22, tweede lid, 23, zesde lid, 24, vijfde lid, of 25, vijfde lid, stelt de directeur de kandidaat in de gelegenheid bij de tweede, derde of vierde gelegenheid, de rekentoets af te leggen zoals deze op grond van artikel 2, tweede lid, onder c, en lid 2a, van de Wet College voor toetsen en examens is vastgesteld voor de schoolsoort of leerweg waarin hij eindexamen doet.
6. Na afloop van een rekentoets wordt het cijfer van de toets schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt, in voorkomend geval onder vermelding van het aantal nog resterende gelegenheden om de toets af te leggen.

Artikel 52. Diploma en cijferlijst

1. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
 - a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen,
 - b. voor vwo en havo het vak of de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk,
 - c. voor vmbo het thema en de beoordeling van het profielwerkstuk,
 - d. de beoordeling van de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding in vwo en havo,
 - e. de beoordeling van het kunstvak en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van de leerweg in mavo en vbo,

- f. de beoordeling van de maatschappelijke stage, indien:
 - 1°. de maatschappelijke stage is beoordeeld met «voldoende» of «goed»;
 - 2°. deze tenminste de duur heeft gehad van 30 uren,
- g. de eindcijfers voor de rekentoets en de examenvakken met inbegrip van het cijfer bepaald op grond van artikel 49, derde of vierde lid, of artikel 50, tweede lid, en
- h. de uitslag van het eindexamen.

2. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder mede begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van het College voor toetsen en examens, een diploma uit, waarop het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken. Op het diploma vmbo is in elk geval de leerweg vermeld die bij de uitslag is betrokken.
3. Indien een kandidaat in meer vakken examens heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
4. Onze Minister stelt het model van de cijferlijst vast.
5. Voor de vermelding op de cijferlijst van vakken waarvoor de kandidaat vrijstelling of ontheffing is verleend bij het eindexamen geldt het volgende:
 - a. indien het betreft het eindexamen vwo of het eindexamen havo:
 - 1°. de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel worden niet vermeld op de cijferlijst indien de kandidaat het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs;
 - 2°. het vak maatschappijleer waarvoor de kandidaat bij het eindexamen vwo is vrijgesteld op grond van het bezit van een diploma havo, wordt niet vermeld op de cijferlijst;
 - 3°. vakken waarvoor de kandidaat is vrijgesteld op grond van artikel 9 van dit besluit of artikel 10 van het Staatsexamenbesluit VO, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
 - 4°. vakken waarvoor de kandidaat bij het eindexamen vwo is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen havo of eindexamen vmbo waarvan deze vwo-vakken deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
 - 5°. vakken waarvoor de kandidaat bij het eindexamen havo is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen vmbo waarvan deze vakken dan wel de overeenkomstige vakken, bedoeld in artikel 14, achtste lid, van de wet, deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
 - 6°. andere vakken waarvoor de kandidaat vrijstelling of ontheffing is verleend, worden vermeld op de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer;
 - b. indien het betreft het eindexamen vmbo:
 - 1°. de vakken behorende tot de beeldende vorming, muziek, dans, drama en lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel worden niet vermeld op de cijferlijst indien de kandidaat het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs;
 - 2°. vakken waarvoor de kandidaat is vrijgesteld op grond van artikel 9 van dit besluit of artikel 10 van het Staatsexamenbesluit VO, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
 - 3°. vakken waarvoor de kandidaat bij het eindexamen vmbo voor zover het betreft de theoretische leerweg, is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen vmbo voor zover het betreft de kaderberoepsgerichte leerweg of de basisberoepsgerichte leerweg waarvan deze vakken dan wel de overeenkomstige vakken, bedoeld in artikel 10, negende lid, van de wet, deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
 - 4°. vakken waarvoor de kandidaat op grond van artikel 23, achtste lid, artikel 24, zevende lid, of artikel 25, zevende lid, bij het eindexamen vmbo zijn vrijgesteld, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
 - 5°. vakken die op grond van artikel 22, achtste lid, zijn gekozen in aanvulling op de daar bedoelde voorgeschreven vakken, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het daarvoor behaalde cijfer;
 - 6°. andere vakken waarvoor de kandidaat vrijstelling of ontheffing is verleend, worden vermeld op de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer.
6. Indien de rekentoets waarvoor het eindcijfer is vastgesteld een rekentoets ER betreft, wordt op de cijferlijst bij vermelding van de rekentoets de toevoeging «ER» geplaatst.
7. Op de cijferlijst wordt de rekentoets waarvoor de kandidaat vrijstelling of ontheffing is verleend bij het eindexamen op grond van de artikelen 9 tot en met 13, 22, 24 of 25 vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer.
8. De directeur en de secretaris van het eindexamen tekenen de diploma's en de cijferlijsten.

9. Indien de kandidaat in een bepaald jaar is geslaagd voor het eindexamen, draagt de directeur er op verzoek van de kandidaat zorg voor dat de behaalde cijfers voor de vakken waarin in datzelfde jaar deeleindexamen of deelstaatsexamen is afgelegd, worden vermeld op de cijferlijst.
10. De directeur van een scholengemeenschap die in elk geval een school voor mavo omvat, reikt op verzoek van de kandidaat die met goed gevolg het examen vmbo in de gemengde leerweg aan die school heeft afgelegd en bovendien examen heeft afgelegd in een extra algemeen vak en met het meetellen van dat vak voldoet aan artikel 49 voor zover het betreft de uitslag van het eindexamen vmbo in de theoretische leerweg, het diploma vmbo van de theoretische leerweg uit.

Artikel 52a. Voorschriften judicium cum laude

1. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vwo met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - 1°. de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer berekend op grond van artikel 50, tweede lid, en de vakken van het profieldeel, en
 - 2°. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
 - b. ten minste het eindcijfer 7 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 50.
2. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen havo met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - 1°. de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer berekend op grond van artikel 50, tweede lid, en de vakken van het profieldeel, en
 - 2°. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
 - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 50.
3. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo theoretische leerweg met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - 1°. de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel, en
 - 2°. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
 - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 49.
4. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg of kaderberoepsgerichte leerweg met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van:
 - 1°. de eindcijfers voor het profielvak en de twee algemene vakken van het profieldeel, en
 - 2°. het eindcijfer berekend op grond van artikel 49, derde lid, en
 - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 49.
5. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo gemengde leerweg met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - 1°. de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel, en
 - 2°. het algemene vak uit het vrije deel of het eindcijfer berekend op grond van artikel 49, vierde lid, en
 - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 49.

Artikel 52b. Atheneumdiploma aan een gymnasium

De directeur van een scholengemeenschap of school voor vwo die gymnasium verzorgt, kan in plaats van een diploma gymnasium een diploma atheneum uitreiken aan een kandidaat indien:

- a. de scholengemeenschap of school voor vwo atheneum onderwijs verzorgt;
- b. de scholengemeenschap of school voor vwo overeenkomstig artikel 21 van de wet kenbaar heeft gemaakt dat het behalen van een diploma atheneum en het volgen van atheneumonderwijs mogelijk is; en
- c. de kandidaat staat ingeschreven voor atheneum onderwijs.

Artikel 52c. Voorlopige cijferlijst

1. Indien de kandidaat de rekentoets, een centraal examen of een afsluitend schoolexamen in één of meer vakken heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar en vervolgens de school verlaat zonder het eindexamen te voltooien, verstrekt de directeur hem een voorlopige cijferlijst met de behaalde eindcijfers, voor zover deze niet op grond van artikel 37a, vijfde lid, zijn vervallen. De eerste volzin is van overeenkomstige toepassing op de kandidaat die het gespreid centraal examen, bedoeld in artikel 59, aflegt.
2. Op de voorlopige cijferlijst worden de rekentoets, het vak of de vakken waarin de kandidaat centraal examen heeft afgelegd vermeld, alsmede het cijfer van het schoolexamen, het cijfer van het centraal examen en het eindcijfer, met de aantekening of het eindcijfer voor de rekentoets gebaseerd is op een rekentoets ER en of gebruik is gemaakt van de herkansingsmogelijkheid als bedoeld in artikel 51.
3. Indien de kandidaat een afsluitend schoolexamen heeft afgelegd wordt de beoordeling of het cijfer daarvan vermeld op de voorlopige cijferlijst.
4. Onze Minister stelt het model van de voorlopige cijferlijst vast.
5. Aan de voorlopige cijferlijst kunnen geen rechten meer worden ontleend met ingang van het moment waarop aan de kandidaat tevens een cijferlijst als bedoeld in artikel 52, eerste lid, is uitgereikt die ten minste de eindcijfers van de voorlopige cijferlijst omvat.

Artikel 53. Certificaat en cijferlijst

1. De examencommissie vavo reikt aan de kandidaat die deeleindexamen heeft afgelegd aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs, een cijferlijst uit waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:
 - a. de cijfers voor het schoolexamen en het centraal examen,
 - b. voor het vwo en havo het vak of de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk,
 - c. voor het vmbo het thema alsmede de beoordeling van het profielwerkstuk, en
 - d. de eindcijfers voor de rekentoets en de examenvakken met inbegrip van het cijfer bepaald op grond van artikel 50, tweede lid.
2. De examencommissie vavo reikt aan de in het eerste lid bedoelde kandidaat, alsmede aan de kandidaat aan wie op grond van de definitieve uitslag niet op grond van artikel 52, tweede lid, een diploma kan worden uitgereikt, een certificaat uit, waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:
 - a. het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald,
 - b. de rekentoets, indien de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald,
 - c. voor het vwo en havo het vak of de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk, en
 - d. voor het vmbo het thema van het profielwerkstuk, voor zover beoordeeld met «goed» of «voldoende».
3. De directeur reikt aan de definitief voor het eindexamen vmbo afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor een of meer vakken of de rekentoets van dat eindexamen een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, een certificaat uit, waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:
 - a. het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald,
 - b. de rekentoets, indien de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en
 - c. het thema van het profielwerkstuk, voor zover beoordeeld met «goed» of «voldoende».
4. De directeur reikt aan de kandidaat, bedoeld in artikel 2, vierde lid, tweede volzin, die deeleindexamen vmbo aan een school voor voortgezet onderwijs heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:
 - a. de leerweg,
 - b. de cijfers voor het schoolexamen en het centraal examen,
 - c. het thema en de beoordeling van het profielwerkstuk, en
 - d. de eindcijfers voor de examenvakken, met inbegrip van het cijfer dat is bepaald op grond van artikel 49, derde of vierde lid.
5. Onze Minister stelt het model van het certificaat en de cijferlijst vast.
6. Indien de rekentoets waarvoor het eindcijfer is vastgesteld een rekentoets ER betreft, wordt op de cijferlijst of het certificaat bij vermelding van de rekentoets de toevoeging «ER» geplaatst.

Artikel 53a. Vermelding rekentoets vmbo-bb

In afwijking van de artikelen 52, eerste lid, onderdeel g, en zesde lid, en 52c, tweede lid, wordt het eindcijfer voor de rekentoets in de basisberoepsgerichte leerweg van het vmbo geplaatst op een bijlage bij de cijferlijst.

Artikel 54. Duplicaten, afgifte verklaringen en vervangende opleidingsdocumenten

1. Duplicaten van afgegeven diploma's, certificaten, bewijzen van ontheffing en cijferlijsten worden niet verstrekt.
2. Een schriftelijke verklaring dat een in het eerste lid bedoeld document is afgegeven, welke verklaring dezelfde waarde heeft als dat document zelf, kan uitsluitend door Onze Minister worden verstrekt.
3. Een document ter vervanging van een diploma, certificaat of cijferlijst kan uitsluitend door Onze Minister worden verstrekt indien op grond van artikel 4, vierde lid, artikel 7, eerste lid, of artikel 28b, tweede lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek of ten gevolge van het verkrijgen van het Nederlanderschap op grond van artikel 7, eerste lid, van de Rijkswet op het Nederlanderschap, de voornaam onderscheidenlijk de geslachtsnaam van de kandidaat is gewijzigd.

Hoofdstuk VI. Overige bepalingen

Artikel 55. Afwijking wijze van examineren

1. De directeur kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd, met dien verstande dat aan de overige bepalingen in dit besluit wordt voldaan. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
 - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake kundige psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld,
 - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen of de rekentoets in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
 - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
3. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
 - a. het vak Nederlandse taal en literatuur;
 - b. het vak Nederlandse taal;
 - c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.
5. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

Artikel 56. Gegevensverstrekking

1. Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de eindcijfers in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, voor zover van toepassing, en na de vaststelling van de definitieve uitslag stuurt het bevoegd gezag aan Onze Minister en aan de inspectie een opgave waarop voor de kandidaten voor zover van toepassing zijn vermeld:
 - a. het profiel of de profielen dan wel de leerweg waarop het examen betrekking heeft;
 - b. de vakken waarin examen is afgelegd;
 - c. de cijfers van het schoolexamen alsmede in voorkomend geval, het vak of de vakken waarop het profielwerkstuk in het vwo of havo betrekking heeft en de beoordeling en het thema van het profielwerkstuk in het vmbo;
 - d. de cijfers van het centraal examen;
 - e. de rekentoets waarvoor het eindcijfer is vastgesteld met het bijbehorende niveau, alsmede of gebruik is gemaakt van de rekentoets ER;
 - f. de eindcijfers;
 - g. de uitslag van het eindexamen.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op een bevoegd gezag dat op grond van artikel 103b, tweede lid, van de wet of op grond van artikel 2.3.6a, tweede lid, van de Wet educatie en beroepsonderwijs examengegevens samen met het persoonsgebonden nummer verstrekt aan Onze Minister.

Artikel 57. Bewaren examenwerk

1. Het werk van het centraal examen en de rekentoets der kandidaten wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de directeur, ter inzage voor belanghebbenden.
2. Een door de directeur en de secretaris van het eindexamen ondertekend exemplaar van de opgave, bedoeld in artikel 56 wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag in het archief van de school bewaard.
3. De directeur draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.
4. Een kandidaat die voor een vak ten overstaan van het College voor toetsen en examens centraal examen aflegt met geheime opgaven, kan omtrent zijn werk gedurende genoemde periode van zes maanden inlichtingen inwinnen bij het College voor toetsen en examens.

Artikel 58. Afwijkende inrichting examen

Ten behoeve van experimenten met een andere inrichting van het eindexamen kan Onze Minister toestaan dat van dit besluit wordt afgeweken.

Artikel 59. Spreiding voltooiing eindexamen

1. Het bevoegd gezag kan, de inspectie gehoord, toestaan dat een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar aflegt. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.
2. Het eerste lid is van toepassing op de rekentoets, met dien verstande dat de rekentoets in het ene schooljaar of in het daarop volgende schooljaar kan worden afgelegd.
3. Het bevoegd gezag geeft zijn in het eerste lid bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan het bevoegd gezag afwijken van de eerste volzin ten behoeve van een kandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.
4. Artikel 51, eerste tot en met vierde lid, is ten aanzien van de kandidaat van toepassing in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen, met dien verstande dat het in dat artikel bedoelde recht in het eerste schooljaar ontstaat nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.
5. Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de eindcijfers, behaald tot en met het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen, zendt het bevoegd gezag aan de Onze Minister een opgave waarop voor die kandidaat zijn vermeld de gegevens, genoemd in artikel 56, onderdelen a tot en met g.
6. De directeur en de secretaris stellen op verzoek van de kandidaat de uitslag van het eindexamen reeds vast aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen, met overeenkomstige toepassing van artikel 49 of artikel 50.

Artikel 60. Hardheidsclausule

Onze Minister kan bij of krachtens dit besluit vastgestelde voorschriften buiten toepassing laten of daarvan afwijken voor zover onverkorte toepassing zal leiden tot onbillijkheden van overwegende aard.

Hoofdstuk VII. Slot- en overgangsbepalingen

Artikel 61. Overgangsbepaling iudicium cum laude en rekentoets vwo

Indien aan een kandidaat het iudicium cum laude zou zijn toegekend op grond van artikel 52a, eerste lid, zoals dat luidde op de dag voorafgaande aan de inwerkingtreding van het Besluit van 9 maart 2018 tot wijziging van het Eindexamenbesluit VO en het Staatsexamenbesluit VO in verband met het niet meer meetellen van het eindcijfer van de rekentoets voor de uitslagbepaling vwo en een technische wijziging in de regelgeving voor Caribisch Nederland, wordt dit iudicium toegekend aan de kandidaat die eindexamen vwo heeft afgelegd in het schooljaar 2017–2018.

Artikel 62. Tijdelijke plaats eindcijfer rekentoets vmbo basisberoepgerichte leerweg op (voorlopige) cijferlijst vanaf schooljaar 2015–2016

[Vervallen per 15-03-2018]

Artikel 63. Tijdelijke uitslagregeling rekentoets havo vanaf schooljaar 2015–2016

[Vervallen per 15-03-2018]

Artikel 64. Tijdelijke bepaling rekentoets en judicium cum laude havo en vmbo vanaf schooljaar 2015–2016

[Vervallen per 15-03-2018]

Artikel 65. Tijdelijke uitslagregeling rekentoets vwo schooljaar 2015–2016

[Vervallen per 01-01-2018]

Artikel 65a. Tijdelijk vangnet rekentoets vwo schooljaar 2015–2016

[Vervallen per 01-01-2018]

Artikel 65b. Einde overgangsrecht

[Vervallen per 15-03-2018]

Artikel 66. Handhaving voorschriften oude stijl

De op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit door Onze Minister gegeven regelingen en beschikkingen ter uitvoering van het Eindexamenbesluit dagscholen v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o., het Eindexamenbesluit avondscholen v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o. en het Eindexamenbesluit l.b.o. berusten vanaf dat tijdstip op dit besluit.

Artikel 67. Inwerkingtreding

1. Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 augustus 1990.
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid treden de artikelen 53, 54, 60, 62 en 65, de onderdelen C, D, E, F en G, in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het *Staatsblad* waarin dit besluit wordt geplaatst en werken terug tot en met 1 augustus 1988.

Artikel 68. Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Eindexamenbesluit VO.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

PTA - HAVO

Vakken met School Examen en Centraal Examen:

Vak

[aardrijkskunde](#)
[biologie](#)
[Duitse taal](#)
[economie](#)
[Engelse taal](#)
[Filosofie](#)
[Franse taal](#)
[geschiedenis](#)
[maatschappijwetenschappen](#)
[management & organisatie](#)
[natuurkunde](#)
[Nederlandse taal](#)
[scheikunde](#)
[wiskunde A](#)
[wiskunde B](#)

Vakken met alleen School Examen:

Vak

[maatschappijleer](#)
[profielwerkstuk \(zie draaiboek\)](#)

HAVO vak: Aardrijkskunde		ILT-code: 131		Schoolexamen (SE) 2018-2019 SLU: 320					
Code	Periode	onderdeel	soort onderdeel	tijd	wijze van afsluiting	beoordeling	weging	hulpmiddelen	herkansing
	periode 1								
T1	1 ^e examenweek	Boek BuitenLand Havo 4: H.1 De Wereld H.2 De Aarde H.4 Rivieren: Wateroverlast	examen	90	schriftelijk	cijfer	20	GB 55 ^{ste} druk	ja
	periode 2								
T2	2 ^e examenweek	Boek BuitenLand Havo 4: H.3 Stedelijke gebieden H4 Wateroverlast Boek BuitenLand Havo 5: H2: De Aarde	examen	90	schriftelijk	cijfer	30	GB 55 ^{ste} druk	ja
P1	Voor 2 ^e examenweek	Onderzoek in de eigen leefomgeving	praktische opdracht	-	verslag	cijfer	15	zie opdracht	nee
	periode 3								
T3	3 ^{de} examenweek	Boek BuitenLand Havo 4: H.1 De Wereld H.2 De Aarde Boek BuitenLand Havo 5: H.1 De Wereld H.2 De Aarde H.3 Indonesië	examen	90	schriftelijk	cijfer	35	GB 55 ^{ste} druk	ja

Code	periode	Onderdeel	soort onderdeel	tijd	wijze van afsluiting	beoordeling	weging	hulpmiddelen	herkansing
	periode 1								
T1	1 ^e examen week	Biologie voor jou, Handboek Havo 4a Th.1 Inleiding in de Biologie Th.2 Cellen Th.3 Voortplanting Th.4 Erfelijkheid Biologie voor jou, Handboek Havo 4a Th.5 Evolutie Th.6 Regeling en Waarneming	examen	90	schriftelijk	cijfer	30	BiNaS Calculator	ja
P1	voor 1 ^e examen week	Practicum erfelijkheid	praktische opdracht	n.v.t.	verslag	cijfer	5		nee
	periode 2								
T2	2 ^e examen week	Biologie voor jou, Handboek Havo 4b Th.7 Ecologie Th.8 Gedrag Biologie voor jou, Handboek Havo 5a Th.1 Stofwisseling Th.2 DNA Th.3 Mens en Milieu	examen	90	schriftelijk	cijfer	35	BiNaS Calculator	ja
P2	voor 2 ^e examen week	Presentatie	praktische opdracht	n.v.t.	Mondeling	cijfer	5		nee
	periode 3								
T3	3 ^e examen week	Biologie voor jou, Handboek Havo 5a Th.4 Voeding Th.5 Transport Th.6 Gaswisseling en uitscheiding Th.7 Bescherming en evenwicht	examen	90	schriftelijk	cijfer	40	BiNaS Calculator	ja
P3	Knipselmap inleveren Voor 3 ^e examen week.	Artikelen: Knipseldossier	praktische opdracht	n.v.t.	verslag	cijfer	10		nee

HAVO vak: Duitse taal en Literatuur			ILT-code: 1004		Schoolexamen (SE) 2018-2019			SLU: 400	
Code	periode	onderdeel	soort onderdeel	tijd	wijze van afsluiting	beoordeling	weging	hulpmiddelen	herkansing
	periode 1								
S1	1 ^e examenweek	schrijfvaardigheid (informele brief en/of e-mail)	examen	90	schriftelijk	cijfer	40	alle naslag	ja
	periode 2								
GL1	Week 47/48/49	Gespreksvaardigheid en literatuur (spreken over één boek)	examen (presentatie klassikaal)	10	mondeling	cijfer	40	alle naslag	nee
GL2	2 ^e examenweek en week erna (op afspraak)	Gespreksvaardigheid en literatuur (gesprek voeren over twee boeken)	examen (gesprek met docent)	15	mondeling	cijfer	80	nee	nee
	periode 3								
KL1	Week 04	Kijk- en luistervaardigheid	examen	60	schriftelijk	cijfer	60	nee	ja
S2	3e examenweek	Schrijfvaardigheid (formele brief en/of e-mail en/of verslag)	examen	90	schriftelijk	cijfer	80	alle naslag	ja

N.B. Voor alle onderdelen geldt: zie de betreffende studiewijzer.

HAVO vak: Economie		<u>ILT-code: 1022</u>		Schoolexamen (SE) 2018-2019			SLU: 480		
Code	periode	onderdeel	Soort onderdeel	Tijd	wijze van afsluiting	beoordeling	weging	hulpmiddelen	herkansing
	periode 1								
T1	1 ^e examenweek	Lesbrieven LWEO Crisis Geldzaken Jong en Oud	examen	90	schriftelijk	cijfer	20	*	ja
	periode 2								
EX1	Voor 2 ^e examenweek	Experiment Economie Koehandel (onderwerp en uitleg eind 1 ^e periode) Lesstof vorige periode wordt bekend verondersteld.	experiment	90	verslag	cijfer	5	*	nee
T2	2 ^e examenweek	Lesbrieven LWEO Verdiene en uitgeven Vervoer Jong en Oud Lesstof vorige periode wordt bekend verondersteld.	examen	90	schriftelijk	cijfer	30	*	ja
	periode 3								
EX2	Voor 3 ^e examenweek	Experiment Economie Vraag en Aanbod (onderwerp en uitleg eind 2 ^e periode) Lesstof vorige periode wordt bekend verondersteld.	experiment	90	verslag	cijfer	5	*	nee
T3	3 ^e examenweek	Lesbrieven LWEO Werk en werkloosheid 1 ^e druk Conjunctuur 1 ^e druk Markt en Overheid 2 ^e druk Europa Vervoer Lesstof vorige periode wordt bekend verondersteld.	examen	90	schriftelijk	cijfer	40	*	ja

* Let op: De Grafische Rekenmachine is bij economie examens niet meer toegestaan. Een gewone simpele rekenmachine wel.

HAVO vak: Engelse taal en Literatuur			ILT-code: 1002		Schoolexamen (SE) 2018-2019			SLU: 360	
Code	periode	onderdeel	soort onderdeel	tijd	wijze van afsluiting	beoordeling	weging	hulpmiddelen	herkansing
	periode 1								
GL1	Week 40/41	Gespreksvaardigheid en literatuur (spreken over één boek)	examen <i>(presentatie klassikaal)</i>	10	mondeling	cijfer	40	alle naslag	nee
S1	1 ^e examenweek	schrijfvaardigheid (informele brief en/of e-mail)	examen	90	schriftelijk	cijfer	40	alle naslag	ja
	periode 2								
GL2	2 ^e examenweek en ev. week ervoor (op afspraak)	Gespreksvaardigheid en literatuur (gesprek voeren over twee boeken)	examen <i>(gesprek met docent)</i>	15	mondeling	cijfer	80	nee	nee
	periode 3								
KL1	Week 04	Kijk- en luistervaardigheid	examen	60	schriftelijk	cijfer	60	nee	ja
S2	3e examenweek	Schrijfvaardigheid (formele brief en/of e-mail en/of verslag)	examen	90	schriftelijk	cijfer	80	alle naslag	ja

N.B Voor alle onderdelen geldt: zie de betreffende studiewijzer.

HAVO vak: Filosofie		ILT-code: 0311		Schoolexamen (SE) 2018-2019				SLU: 360	
Code	periode	onderdeel	Soort onderdeel	tijd	wijze van afsluiting	beoordeling	weging	hulpmiddelen	herkansing
	periode 1								
T1	1 ^e examenweek	Wijsgerige antropologie + hoofdstuk 1 lk en het zelf	examen	90	schriftelijk	cijfer	20	-	ja
	periode 2								
T2	2 ^e examenweek	Ethiek +hoofdstuk 2 lk en het zelf	examen	90	schriftelijk	cijfer	30	-	ja
	periode 3								
P1	Voor 3 ^e examenweek	Mondelinge presentatie uit hoofdstuk 5 en 6 lk en het zelf	praktische opdracht	20	mondeling	cijfer	10	-	nee
T3	3 ^e examenweek	Sociale politieke filosofie + hoofdstuk 3 en 4 lk en het zelf	examen	90	schriftelijk	cijfer	40	-	ja

HAVO vak: Franse Taal en Literatuur		<u>ILT-code: 1003</u>		Schoolexamen (SE) 2018-2019			SLU: 400		
Code	periode	onderdeel	soort onderdeel	tijd	wijze van afsluiting	beoordeling	weging	hulpmiddelen	herkansing
	periode 1								
S1	1 ^e examenweek	schrijfvaardigheid (informele brief en/of e-mail)	examen	90	schriftelijk	cijfer	40	alle naslag	ja
	periode 2								
GL1	Week 46	Gespreksvaardigheid en literatuur (spreken over één boek)	examen (<i>presentatie klassikaal</i>)	10	mondeling	cijfer	40	alle naslag	nee
GL2	Week voor 2 ^e examenweek (op afspraak)	Gespreksvaardigheid en literatuur (gesprek voeren over twee boeken)	examen (<i>gesprek met docent</i>)	15	mondeling	cijfer	80	nee	nee
	periode 3								
KL1	Week 04	Kijk- en luistervaardigheid	examen	60	schriftelijk	cijfer	60	nee	ja
S2	3e examenweek	Schrijfvaardigheid (formele brief en/of e-mail en/of verslag)	examen	90	schriftelijk	cijfer	80	alle naslag	ja

N.B Voor alle onderdelen geldt: zie de betreffende studiewijzer.

HAVO vak: Geschiedenis <u>ILT-code: 1021</u>						Schoolexamen (SE) 2018-2019		SLU: 320	
Code	periode	onderdeel	soort onderdeel	tijd	wijze van afsluiting	beoordeling	weging	hulpmiddelen	herkansing
	periode 1								
T1	1 ^e examenweek	MEMO leer/opdrachtenboek hoofdstuk 1 + 2 + 3 + al het materiaal in n@tschool dat gepubliceerd is bij deze hoofdstukken.	examen	90	schriftelijk	cijfer	10	-	ja
	periode 2								
T2	2e examenweek	MEMO leer/opdrachtenboek hoofdstuk 3 + 4 + 5 + 6 MEMO examenkatern historische contexten Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden 1515-1648 + al het materiaal in n@tschool dat gepubliceerd is bij deze hoofdstukken.	examen	90	schriftelijk	cijfer	20	-	ja
	periode 3								
T3	Datum in periode 3	MEMO examenkatern historische contexten Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden 1515-1648 Duitsland 1871-1945 Koude Oorlog 1945-1991 + al het materiaal in n@tschool dat gepubliceerd is bij deze hoofdstukken.	examen	90	schriftelijk	cijfer	30	-	ja
T4	3e examenweek	MEMO leer/opdrachtenboek hoofdstuk 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8 + 9 + 10 + 11 + 12 MEMO examenkatern historische contexten Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden 1515-1648 Duitsland 1871-1945 Koude Oorlog 1945-1991 + al het materiaal in n@tschool dat gepubliceerd is bij deze hoofdstukken.	examen	90	schriftelijk	cijfer	40	-	ja

HAVO vak: Maatschappijleer		ILT-code: 1019 (gemeenschappelijk deel)			(geen CE)		Schoolexamen (SE) 2018-2019		SLU: 120
Code	periode	onderdeel	soort onderdeel	tijd	wijze van afsluiting	beoordeling	weging	hulpmiddelen	herkansing
	periode 1								
T1	1 ^e examenweek	Pluriforme samenleving Verzorgingsstaat + alle presentaties in n@tschool	examen	90	schriftelijk	cijfer	30	-	ja
	periode 2								
T2	2e examenweek	Rechtsstaat + alle presentaties in n@tschool	examen	90	schriftelijk	cijfer	30	-	ja
	periode 3								
P1	voor 3e examenweek	Praktische opdracht (wordt gepubliceerd op n@tschool)	praktische opdracht		verslag	cijfer	10	-	nee
T3	3e examenweek	Parlementaire democratie + alle presentaties in n@tschool	examen	90	schriftelijk	cijfer	30	-	ja

HAVO vak: Maatschappijwetenschappen <u>ILT-code: 1034</u>				Schoolexamen (SE) 2018-2019			SLU: 320		
Code	periode	onderdeel	soort onderdeel	tijd	wijze van afsluiting	beoordeling	weging	hulpmiddelen	herkansing
	periode 1								
T1	tijdens periode 1	Werk + gepubliceerd materiaal over dit onderwerp in elektronische leeromgeving	examen	90	schriftelijk	cijfer	10	-	ja
T2	1 ^e examenweek	Criminaliteit en Rechtsstaat + gepubliceerd materiaal over dit onderwerp in elektronische leeromgeving	examen	90	schriftelijk	cijfer	20	-	ja
	periode 2								
T3	2e examenweek	Criminaliteit en Rechtsstaat Massamedia + gepubliceerd materiaal over dit onderwerp in elektronische leeromgeving	examen	90	schriftelijk	cijfer	30	-	ja
	periode 3								
T4	3e examenweek	Criminaliteit en Rechtsstaat Massamedia Politieke besluitvorming + gepubliceerd materiaal over dit onderwerp in elektronische leeromgeving	examen	90	schriftelijk	cijfer	40	-	ja

HAVO vak: Management en Organisatie <u>ILT-code: 251</u>			Schoolexamen (SE) 2018-2019				SLU: 280		
Code	periode	onderdeel	soort onderdeel	tijd	wijze van afsluiting	beoordeling	weging	hulpmiddelen	herkansing
	periode 1								
T1	1 ^e examenweek	M&O in Balans HAVO boek 1 H 1 -14	examen	90	schriftelijk	cijfer	25	*	ja
	periode 2								
T2	2 ^e examenweek	M&O in Balans HAVO boek 1 H 1 - 38 (lesstof van periode 1 wordt bekend verondersteld)	examen	90	schriftelijk	cijfer	30	*	ja
P1	Voor 2 ^e examenweek	Praktische opdracht M&O (onderwerp en uitleg eind 1 ^e periode)	praktische opdracht		verslag	cijfer	10	*	nee
	periode 3								
T3	3 ^e examenweek	M&O in Balans HAVO boek 1 en 2 (lesstof van periode 2 wordt bekend verondersteld)	examen	90	schriftelijk	cijfer	35	*	ja

* Let op: De Grafische Rekenmachine is bij examens Management & Organisatie niet toegestaan. Een gewone simpele rekenmachine wel.

HAVO Vak: Natuurkunde ILT-code: 1023						Schoolexamen (SE) 2018-2019		SLU: 400	
Code	periode	onderdeel	soort onderdeel	tijd	wijze van afsluiting	beoordeling	weging	hulpmiddelen	herkansing
periode 1									
T1	1 ^e examenweek	Basisvaardigheden, beweging, krachten in evenwicht,krachtwetten, materie en warmte, elektriciteit H1 t/m H6 basisboek HAVO 4	examen	90	schriftelijk	cijfer	25	Binas Standaardpakket	ja
P1	Voor 1 ^e examenweek	Praktische Opdracht	praktische opdracht	10 SLU	verslag	cijfer	5		nee
periode 2									
T2	2 ^e examenweek	Onderzoeken en ontwerpen H 7 basisboek HAVO 4 Arbeid en energie, trillingen en golven, zonnestelsel en heelal, medische beeldvorming H 8 t/m 11 basisboek HAVO 5	examen	90	schriftelijk	cijfer	30	Binas Standaardpakket	ja
P2	Voor 2 ^e examenweek	Praktische Opdracht	praktische opdracht	10 SLU	verslag	cijfer	5		nee
periode 3									
T3	3 ^e examenweek	Katern B, HAVO horen en zien Katern C HAVO weer en klimaat Herhaling basisboek 4 en 5 systematische natuurkunde HAVO	examen	90	schriftelijk	cijfer	35	Binas Standaardpakket	ja

Methode: Systematische natuurkunde voor vernieuwde Tweede Fase HAVO, Jansens c.s.

HAVO vak: Nederlandse taal <u>ILT-code: 1001</u>				Schoolexamen (SE) 2018-2019 SLU: 400					
Code	periode	onderdeel	Soort onderdeel	tijd	wijze van afsluiting	beoordeling	weging	hulpmiddelen	herkansing
	periode 1								
G1	op afspraak	Examen Spreekvaardigheid	examen	20 min	betog	cijfer	20	naar keuze	nee
	periode 2								
S3	2 ^e examenweek	Examen Schrijfvaardigheid	examen	180 min	schriftelijk	cijfer	40	geen	ja
	periode 3								
Li-4	op afspraak	Examen Literatuur	examen	30 min	mondeling	cijfer	40	geen	nee

N.B. Voor alle onderdelen geldt: zie de betreffende studiewijzer.

Het PWS dient gemaakt te worden conform te richtlijnen die zijn vastgelegd in het draaiboek PWS.

Het draaiboek PWS is te vinden in de studieroute PWS (n@tschool).

In dit draaiboek zijn opgenomen:

- a. wettelijke en schoolspecifieke eisen t.a.v. het pws
- b. de verschillende vormen van een PWS
- c. belangrijke deadlines
- d. stappenplan PWS
- e. beoordeling PWS verslag
- f. beoordeling PWS verslag versneld traject
- g. beoordeling PWS mondelinge presentatie
- h. formulieren / plan van aanpak
- i. formulieren / logboek
- j. veel gemaakte fouten
- i. verantwoordelijkheden

HAVO vak: scheikunde		ILT-code: 1028		Schoolexamen (SE) 2018-2019				SLU: 280	
Code	periode	Onderdeel	Soort onderdeel	tijd	wijze van afsluiting	beoordeling	weging	hulpmiddelen	Herkansing *
periode 1									
T1	1 ^e examenweek	NOVA hoofdstuk 1 t/m 4 en § 10.5	examen	90	schriftelijk	cijfer	40	Binas 6e druk + gewone rekenmachine	ja
periode 2									
T2	2 ^e examenweek	NOVA hoofdstuk 5 t/m 8 *	examen	90	schriftelijk	cijfer	50	Binas 6e druk + gewone rekenmachine	ja
P1	Gedurende 2 ^e periode	Uitvoering en verslag verstrekt practicum	praktische opdracht	90	verslag	cijfer	10	Binas 6e druk + gewone rekenmachine	nee
periode 3									
T3	3 ^e examenweek	NOVA hoofdstuk 9 t/m 11*	examen	90	schriftelijk	cijfer	60	Binas 6e druk + gewone rekenmachine	ja
P2	Gedurende 3 ^e periode	Uitvoering en verslag verstrekt practicum	praktische opdracht	90	verslag	cijfer	10	Binas 6e druk + gewone rekenmachine	nee

*) Leerstof uit voorgaande hoofdstukken wordt als bekend verondersteld

HAVO vak: Wiskunde A		ILT-code: 1024		Schoolexamen (SE) 2018-2019			SBU: 320		
Code	periode	onderdeel	soort onderdeel	Tijd	wijze van afsluiting	beoordeling	weging	hulpmiddelen	herkansing
	periode 1								
T1	Op afspraak	Getal & Ruimte havo A deel 1 H 1, 2	examen	30	schriftelijk	cijfer	10	GR	nee
T2	1 ^e examenweek	Getal & Ruimte havo A deel 1 H 1, 2, 3, 4	examen	90	schriftelijk	cijfer	20	GR	ja
	periode 2								
T3	2 ^e examenweek	Getal & Ruimte havo A deel 2 H 5, 6, 7 Lesstof 1e periode wordt bekend verondersteld.	examen	90	schriftelijk	cijfer	30	GR	ja
	periode 3								
P1	Op afspraak	praktische opdracht deel 2 H 8	praktische opdracht	n.n.b.	schriftelijk	cijfer	10	computer	nee
T4	3 ^e examenweek	Getal & Ruimte havo A deel 3 H 9, 10, 11 Lesstof 1e en 2e periode wordt bekend verondersteld.	examen	90	schriftelijk	cijfer	40	GR	ja

HAVO vak: Wiskunde B		<u>ILT-code: 1025</u>		Schoolexamen (SE) 2018-2019			SBU: 360		
Code	periode	onderdeel	soort onderdeel	Tijd	wijze van afsluiting	beoordeling	weging	hulpmiddelen	herkansing
	periode 1								
T1	Op afspraak	Getal & Ruimte havo B Hoofdstuk 1 en 2	examen	30	schriftelijk	cijfer	10	GR	nee
T2	1 ^e examenweek	Getal & Ruimte havo B Hoofdstuk 1 t/m 4	examen	90	schriftelijk	cijfer	20	GR	ja
	periode 2								
T3	2 ^e examenweek	Getal & Ruimte havo B Hoofdstuk 5 t/m 8 Leerstof uit voorgaande hoofdstukken wordt als bekend verondersteld.	examen	90	schriftelijk	cijfer	30	GR	ja
	periode 3								
P1	Op afspraak	praktische opdracht Getal & Ruimte Hoofdstuk 7.5	praktische opdracht	n.n.b.	schriftelijk	cijfer	10	GR computer	nee
T4	3 ^e examenweek	Getal & Ruimte havo B Hoofdstuk 9 t/m 11 Leerstof uit voorgaande hoofdstukken wordt als bekend verondersteld.	examen	90	schriftelijk	cijfer	40	GR	ja

PTA - VWO

Vakken met School Examen en Centraal Examen:

Vak

[aardrijkskunde](#)
[biologie](#)
[Duitse taal](#)
[economie](#)
[Engelse taal](#)
[Filosofie](#)
[Franse taal](#)
[geschiedenis](#)
[maatschappijwetenschappen](#)
[management & organisatie](#)
[natuurkunde](#)
[Nederlandse taal](#)
[scheikunde](#)
[wiskunde A](#)
[wiskunde B](#)

Vakken met alleen School Examen:

Vak

[maatschappijleer](#)
[Profielwerkstuk \(zie draaiboek\)](#)

VWO Vak: Aardrijkskunde <u>ILT-code: 0131</u>			Schoolexamen (SE) 2018-2019					SLU: 440	
Code	periode	onderdeel	Soort onderdeel	Tijd	wijze van afsluiting	beoordeling	weging	hulpmiddelen	herkansing
	periode 1								
T1	1 ^e examenweek	Buitenland boek 4 VWO H.1 Wereldbeeld H.2 Aarde H.4 Gebieden: Wateroverlast	examen	90	schriftelijk	cijfer	20	GB 54 ^{ste} druk	ja
	periode 2								
T2	2 ^e examenweek	Buitenland boek 4 VWO H.1 Wereld H.2 Aarde Buitenland boek 5 VWO H.1 Wereld H.2 Aarde H.4 Nederland: Stedelijke gebieden	examen	90	schriftelijk	cijfer	30	GB 54 ^{ste} druk	ja
P1	Voor 2 ^e examenweek	PO: Onderzoek in eigen omgeving	praktische opdracht	-	verslag	cijfer	15	-	nee
	periode 3								
T3	3 ^e examenweek	Buitenland boek 4 VWO H.3 Z.O. Azië Buitenland boek 5 VWO H.1 Wereld H.2 Aarde H.3 Z.O. Azië Buitenland boek 6 VWO H.1 t/m H.3	examen	90	schriftelijk	cijfer	35	GB 54 ^{ste} druk	ja

VWO vak: Biologie		ILT-code: 1018		Schoolexamen (SE) 2018-2019				SLU: 480	
periode 1									
T1	1 ^e examenweek	Biologie voor jou, Handboek VWO 4a Th.1 Inleiding in de biologie Th.2 Cellen Th.3 Voortplanting Biologie voor jou, Handboek VWO 4b Th.4 Genetica Th.5 Evolutie Th.6 Ecologie	examen	90	schriftelijk	cijfer	30	BiNaS Calculator	ja
P1	Voor 1 ^e examenweek	Practicum in eigen beheer	praktische opdracht	n.v.t.	verslag	cijfer	5		nee
periode 2									
T2	2 ^e examenweek	Biologie voor jou, Handboek VWO 5a Th.1 Stofwisseling Th.2 DNA Th.3 Mens en Milieu Biologie voor jou, Handboek VWO 5b Th.4 Planten Th.5 Regeling Th.6 Beweging en gedrag	examen	90	schriftelijk	cijfer	35	BiNaS Calculator	ja
P2	Voor 2 ^e examenweek	Presentatie	praktische opdracht	n.v.t.	mondeling	cijfer	5		nee
periode 3									
T3	3 ^e examenweek	Biologie voor jou, Handboek VWO 6 Th.1 Voeding Th.2 Gaswisseling en uitscheiding Th.3 Transport Th.4 Bescherming Th.5 Evenwicht	examen	90	schriftelijk	cijfer	40	BiNaS Calculator	ja
P3	Voor 3 ^e examenweek	(Wetenschappelijk) artikelen Knipselmap	praktische opdracht	n.v.t.	verslag	cijfer	10		nee

VWO vak: Duitse taal en literatuur		<u>ILT-code: 1004</u>		Schoolexamen (SE) 2018-2019			SLU: 480		
Code	periode	onderdeel	soort onderdeel	Tijd	wijze van afsluiting	beoordeling	weging	hulpmiddelen	herkansing
	periode 1								
S1	1 ^e examenweek	schrijfvaardigheid (informele brief en/of e-mail)	examen	90	schriftelijk	cijfer	40	alle naslag	ja
	periode 2								
GL1	Week 47/48/49	Gespreksvaardigheid en literatuur (spreken over één boek)	examen (presentatie klassikaal)	10	mondeling	cijfer	40	alle naslag	nee
GL2	2 ^e examenweek en week erna (op afspraak)	Gespreksvaardigheid en literatuur (gesprek voeren over twee boeken)	examen (gesprek met docent)	15	mondeling	cijfer	80	nee	nee
	periode 3								
KL1	Week 04	Kijk- en luistervaardigheid	examen	60	schriftelijk	cijfer	60	nee	ja
S2	3e examenweek	Schrijfvaardigheid (formele brief en/of e-mail en/of verslag)	examen	90	schriftelijk	cijfer	80	alle naslag	ja
Li-1	Uiterlijk week 11 (op afspraak)	Literatuur Duits mondeling	examen	30	mondeling	cijfer	60	nee	nee

N.B Voor alle onderdelen geldt: zie de betreffende studiewijzer.

VWO vak: Economie		<u>ILT-code: 1022</u>		Schoolexamen (SE) 2018-2019			SLU: 480		
Code	periode	onderdeel	Soort onderdeel	Tijd	wijze van afsluiting	beoordeling	weging	hulpmiddelen	herkansing
	periode 1								
T1	Week 39	Lesbrieven LWEO Levensloop Vraag en Aanbod	examen	90	schriftelijk	cijfer	20	*	ja
	periode 2								
EX1	Voor 2 ^e examenweek	Experiment Economie Koehandel (onderwerp en uitleg eind 1 ^e periode) Lesstof vorige periode wordt bekend verondersteld.	experiment	90	verslag	cijfer	5	*	nee
T2	2 ^e examenweek	Lesbrieven LWEO Marktgedrag Mobiliteit Monetaire zaken Vraag en Aanbod Lesstof vorige periode wordt bekend verondersteld.	examen	90	schriftelijk	cijfer	30	*	ja
	periode 3								
EX2	Voor 3 ^e examenweek	Experiment Economie Vraag en Aanbod (onderwerp en uitleg eind 2e periode) Lesstof vorige periode wordt bekend verondersteld.	experiment	90	verslag	cijfer	5	*	nee
T3	3 ^e examenweek	Lesbrieven LWEO Arbeid 1 ^e druk Economische crisis 3 ^e druk Wereldeconomie 1 ^e druk Levensloop Marktgedrag Lesstof vorige periode wordt bekend verondersteld.	examen	90	schriftelijk	cijfer	40	*	ja

* Let op: De Grafische Rekenmachine is bij economie examens niet meer toegestaan. Een gewone simpele rekenmachine wel.

VWO vak: Engelse taal en literatuur		ILT-code: 1002		Schoolexamen (SE) 2018-2019				SLU: 400	
Code	periode	onderdeel	soort onderdeel	tijd	wijze van afsluiting	beoordeling	weging	hulpmiddelen	herkansing
	periode 1								
GL1	Week 40/41	Gespreksvaardigheid en literatuur (spreken over één boek)	examen (<i>presentatie klassikaal</i>)	10	mondeling	cijfer	40	alle naslag	nee
S1	1 ^e examenweek	schrijfvaardigheid (informele brief en/of e-mail)	examen	90	schriftelijk	cijfer	40	alle naslag	ja
	periode 2								
GL2	2 ^e examenweek en ev. week ervoor (op afspraak)	Gespreksvaardigheid en literatuur (gesprek voeren over twee boeken)	examen (<i>gesprek met docent</i>)	15	mondeling	cijfer	80	nee	nee
	periode 3								
KL1	Week 04	Kijk- en luistervaardigheid	examen	60	schriftelijk	cijfer	60	nee	ja
S2	3e examenweek	Schrijfvaardigheid (formele brief en/of e-mail en/of verslag)	examen	90	schriftelijk	cijfer	80	alle naslag	ja
Li-1	Uiterlijk week 15 (op afspraak)	Literatuur Engels (literatuurreader)	examen	30	mondeling	cijfer	60	nee	nee

N.B. Voor alle onderdelen geldt: zie de betreffende studiewijzer.

VWO vak: Filosofie		ILT-code: 0311		Schoolexamen (SE) 2018-2019				SLU: 480	
Code	periode	onderdeel	Soort onderdeel	Tijd	wijze van afsluiting	beoordeling	weging	hulpmiddelen	herkansing
	periode 1								
T1	1 ^e examenweek	Wijsgerige antropologie + Kennistheorie	examen	90	schriftelijk	cijfer	25	-	ja
	periode 2								
T2	2 ^e examenweek	Ethiek + hoofdstuk 1 en 2 skepticisme	examen	90	schriftelijk	cijfer	30	-	ja
	periode 3								
P1	Voor 3 ^e examenweek	Mondelinge presentatie skepticisme: hoofdstuk 3, 4 en 5	praktische opdracht	20	mondeling	cijfer	10	-	nee
T3	3 ^e examenweek	Wetenschapsfilosofie + hoofdstuk 3, 4 en 5 skepticisme	examen	90	schriftelijk	cijfer	35	-	ja

VWO vak: Franse Taal en Literatuur			ILT-code: 1003		Schoolexamen (SE) 2018-2019			SLU: 480	
Code	periode	onderdeel	soort onderdeel	Tijd	wijze van afsluiting	beoordeling	weging	hulpmiddelen	herkansing
	periode 1								
S1	1 ^e examenweek	schrijfvaardigheid (informele brief en/of e-mail)	examen	90	schriftelijk	cijfer	40	alle naslag	ja
	periode 2								
GL1	Week 46	Gespreksvaardigheid en literatuur (spreken over één boek)	examen (presentatie klassikaal)	10	mondeling	cijfer	40	alle naslag	nee
GL2	Week voor 2 ^e examenweek (op afspraak)	Gespreksvaardigheid en literatuur (gesprek voeren over twee boeken)	examen (gesprek met docent)	15	mondeling	cijfer	80	nee	nee
	periode 3								
KL1	Week 04	Kijk- en luistervaardigheid	examen	60	schriftelijk	cijfer	60	nee	ja
S2	3e examenweek	Schrijfvaardigheid (formele brief en/of e-mail en/of verslag)	examen	90	schriftelijk	cijfer	80	alle naslag	ja
Li-1	Uiterlijk week 16 (op afspraak)	Literatuur Frans (literatuurreader)	examen	30	mondeling	cijfer	60	nee	nee

N.B. Voor alle onderdelen geldt: zie de betreffende studiewijzer.

VWO vak: Geschiedenis <u>ILT-code: 1021</u>				Schoolexamen (SE) 2018-2019 SLU: 440					
Code	periode	onderdeel	soort onderdeel	tijd	wijze van afsluiting	beoordeling	weging	hulpmiddelen	herkansing
	periode 1								
T1	1 ^e examenweek	MEMO leer/opdrachtenboek hoofdstuk 1+ 2 + 3 + 4 + 5 + al het materiaal in n@tschool dat gepubliceerd is bij deze hoofdstukken.	examen	90	schriftelijk	cijfer	10	-	ja
	periode 2								
T2	2e examenweek	MEMO leer/opdrachtenboek hoofdstuk 1+ 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8 MEMO examenkatern historische contexten Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden 1515-1648 Verlichtingsideeën en democratische revoluties 1650-1848 + al het materiaal in n@tschool dat gepubliceerd is bij deze hoofdstukken.	examen	90	schriftelijk	cijfer	20	-	ja
	periode 3								
T3	tijdens periode 3	MEMO examenkatern historische contexten Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden 1515-1648 Verlichtingsideeën en democratische revoluties 1650-1848 Duitsland 1871-1945 Koude Oorlog 1945-1991 + al het materiaal in n@tschool dat gepubliceerd is bij deze hoofdstukken.	examen	90	schriftelijk	cijfer	30		ja
T4	3e examenweek	MEMO leer/opdrachtenboek hoofdstuk1+ 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8 + 9 + 10 + 11 + 12 + 13 + 14 MEMO examenkatern historische contexten Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden 1515-1648 Verlichtingsideeën en democratische revoluties 1650-1848 Duitsland 1871-1945 Koude Oorlog 1945-1991 + al het materiaal in n@tschool dat gepubliceerd is bij deze hoofdstukken.	examen	90	schriftelijk	cijfer	40	-	ja

VWO vak: Maatschappijleer <u>ILT-code: 1019</u> (Gemeenschappelijk deel) (Geen CE) Schoolexamen (SE) 2018-2019 SLU: 120									
Code	periode	onderdeel	soort onderdeel	Tijd	wijze van afsluiting	beoordeling	weging	hulpmiddelen	herkansing
	periode 1								
T1	1 ^e examenweek	Pluriforme samenleving Verzorgingsstaat + alle presentaties in n@tschool	examen	90	schriftelijk	cijfer	30	-	ja
	periode 2								
T2	2e examenweek	Rechtsstaat + alle presentaties in n@tschool	examen	90	schriftelijk	cijfer	30	-	ja
	periode 3								
P1	Uiterlijk voor 3e examenweek	Praktische opdracht	praktische opdracht	-	verslag	cijfer	10	-	nee
T3	3e examenweek	Parlementaire democratie + alle presentaties in n@tschool	examen	90	schriftelijk	cijfer	30	-	ja

VWO vak: Maatschappijwetenschappen					Schoolexamen (SE) 2018-2019			SLU: 440	
Code	periode	onderdeel	soort onderdeel	Tijd	wijze van afsluiting	beoordeling	weging	hulpmiddelen	herkansing
	periode 1								
T1	tijdens periode 1	Werk + gepubliceerd materiaal over dit thema in elektronische leeromgeving	examen	90	schriftelijk	cijfer	10		ja
T2	1 ^e examenweek	Criminaliteit en Rechtsstaat + gepubliceerd materiaal over dit thema in elektronische leeromgeving	examen	90	schriftelijk	cijfer	20	-	ja
	periode 2								
T3	2e examenweek	Criminaliteit en Rechtstaat Massamedia + gepubliceerd materiaal over deze thema's in elektronische leeromgeving	examen	90	schriftelijk	cijfer	30	-	ja
	periode 3								
P4	3e examenweek	Criminaliteit en Rechtsstaat Massamedia Politieke besluitvorming + gepubliceerd materiaal over deze thema's in elektronische leeromgeving	examen	90	schriftelijk	cijfer	40	-	ja

VWO vak: Management en Organisatie			ILT-code: 0251			Schoolexamen (SE) 2018-2019		SLU: 440	
Code	periode	onderdeel	Soort onderdeel	tijd	wijze van afsluiting	beoordeling	weging	hulpmiddelen	herkansing
	periode 1								
T1	1 ^e examenweek	M&O in Balans VWO boek 1 H 1 - 16	examen	90	schriftelijk	cijfer	25	*	ja
	periode 2								
T2	2 ^e examenweek	M&O in Balans VWO boek 1 H 1 - 26 Lesstof vorige periode wordt bekend verondersteld.	examen	90	schriftelijk	cijfer	30	*	ja
P1	Voor 2 ^e examenweek	praktische opdracht M&O (onderwerp en uitleg eind 1 ^e periode) Lesstof vorige periode wordt bekend verondersteld.	praktische opdracht		verslag	cijfer	10	*	nee
	periode 3								
T3	3 ^e examenweek	M&O in Balans VWO boek 1 en 2 Lesstof vorige periode wordt bekend verondersteld.	examen	90	schriftelijk	cijfer	35	*	ja

* Let op: De Grafische Rekenmachine is bij examens Management & Organisatie niet toegestaan. Een gewone simpele rekenmachine wel.

VWO vak: Natuurkunde <u>ILT-code: 1023</u>			Centraal Examen en Schoolexamen			2018-2019		SLU: 480	
Code	periode	onderdeel	Soort onderdeel	tijd	wijze van afsluiting	beoordeling	weging	hulpmiddelen	herkansing
	periode 1								
P1	voor 1 ^e examenweek	praktische opdracht	praktische opdracht	-	verslag	cijfer	5	-	nee
T1	1 ^e examenweek	Hds 1,2,3,4,5 kernboek 4A Basisvaardigheden, beweging, kracht en evenwicht, kracht en beweging, arbeid en energie Hds 6 kernboek 4B De gang van de lichtstralen	examen	90	schriftelijk	cijfer	25	Binas Standaardpakket	ja
	periode 2								
P2	voor 2 ^e examenweek	praktische opdracht	praktische opdracht	-	verslag	cijfer	5	Binas Standaardpakket	nee
T2	2 ^e examenweek	Hds 7,8 kernboek 4B Het gebruik van lenzen, elektriciteit Hds 1, 2, 3 en 4 kernboek 5 Signaalverwerking, kromlijnige bewegingen, trillingen, golven	examen	90	schriftelijk	cijfer	30		ja
	periode 3								
T3	3 ^{de} examenweek	Hds 5,6,7 kernboek 5 Numerieke natuurkunde, elektromagnetisme, inductie en wisselstromen Hds 1,2,3,4,5 kernboek 6 Gassen en vloeistoffen, energie en warmte elektromagnetisme, spectrum en atoomfysica, radioactiviteit, kernfysica	examen	90	schriftelijk	cijfer	35	Binas Standaardpakket	ja

Methode: Systematische natuurkunde voor vernieuwde Tweede Fase VWO, Jansens c.s.

VWO vak: Nederlandse taal <u>ILT-code: 1001</u>						Schoolexamen (SE) 2018-2019		SLU: 480	
Code	periode	onderdeel	Soort onderdeel	tijd	wijze van afsluiting	beoordeling	weging	hulpmiddelen	herkansing
	periode 1								
G1	op afspraak	Examen Spreekvaardigheid	examen	20 min	betoog	cijfer	20	naar keuze	nee
	periode 2								
S3	2 ^e examenweek	Examen Schrijfvaardigheid	examen	180 min	schriftelijk	cijfer	40	geen	ja
	periode 3								
Li-4	op afspraak	Examen Literatuur	examen	30 min	mondeling	cijfer	40	geen	nee

N.B. Voor alle onderdelen geldt: zie de betreffende studiewijzer.

Het PWS dient gemaakt te worden conform te richtlijnen die zijn vastgelegd in het draaiboek PWS.

Het draaiboek PWS is te vinden in de studieroute PWS (n@tschool).

In dit draaiboek zijn opgenomen:

- a. wettelijke en schoolspecifieke eisen t.a.v. het pws
- b. de verschillende vormen van een PWS
- c. belangrijke deadlines
- d. stappenplan PWS
- e. beoordeling PWS verslag
- f. beoordeling PWS verslag versneld traject
- g. beoordeling PWS mondelinge presentatie
- h. formulieren / plan van aanpak
- i. formulieren / logboek
- j. veel gemaakte fouten
- i. verantwoordelijkheden

VWO vak: scheikunde		ILT-code: 1028		Schoolexamen (SE) 2018-2019 SLU: 440					
Code	periode	Onderdeel	Soort onderdeel	tijd	wijze van afsluiting	beoordeling	weging	hulpmiddelen	Herkansing *
	periode 1								
T1	1 ^e examenweek	NOVA hoofdstuk 1 t/m 7	examen	90	schriftelijk	cijfer	40	Binas 6e druk + gewone rekenmachine	ja
	periode 2								
T2	2 ^e examenweek	NOVA hoofdstuk 8 t/m 11 * (5 VWO boek)	examen	90	schriftelijk	cijfer	50	Binas 6e druk + gewone rekenmachine	ja
P1	Gedurende 2 ^e periode	Uitvoering en verslag verstrekt practicum	praktische opdracht	90	verslag	cijfer	10	Binas 6e druk + gewone rekenmachine	nee
	periode 3								
T3	3 ^e examenweek	NOVA hoofdstuk 11 t/m 14 * (6 VWO boek)	examen	90	schriftelijk	cijfer	60	Binas 6e druk + gewone rekenmachine	ja
P2	Gedurende 3 ^e periode	Uitvoering en verslag verstrekt practicum	praktische opdracht	90	verslag	cijfer	10	Binas 6e druk + gewone rekenmachine	nee

*) Leerstof uit voorgaande hoofdstukken wordt als bekend verondersteld

VWO vak: Wiskunde A		ILT-code: 1024		Schoolexamen (SE) 2018-2019			SLU: 520		
Code	periode	onderdeel	Soort onderdeel	tijd	wijze van afsluiting	beoordeling	weging	hulpmiddelen	herkansing
	periode 1								
T1	Op afspraak	Getal & Ruimte VWO A/C deel2 H 5 en 6	examen	30	schriftelijk	cijfer	10	GR	nee
T2	1 ^e examenweek	Getal & Ruimte VWO A/C deel2 H 5 t/m 7 en keuze-onderwerp (zie studiewijzer)	examen	90	schriftelijk	cijfer	20	GR	ja
	periode 2								
T3	2 ^e examenweek	Getal&Ruimte VWO A deel 3 H 8 t/m 11.5 Leerstofuitperiode 1 wordt bekend verondersteld	examen	90	schriftelijk	cijfer	30	GR	ja
	periode 3								
P1	Op afspraak	praktische opdracht deel 3 H 11.6 en 11.7	praktische opdracht	n.n.b.	schriftelijk	cijfer	10	computer	nee
T4	3 ^e examenweek	Getal & Ruimte VWO A deel 4 H 12 t/m 14 Leerstofuit perioden1 en 2 wordt bekend verondersteld	examen	90	schriftelijk	cijfer	40	GR	ja

VWO vak: Wiskunde B		ILT-code: 1025		Schoolexamen (SE) 2018-2019				SLU: 600	
Code	periode	onderdeel	Soort onderdeel	tijd	wijze van afsluiting	beoordeling	weging	hulpmiddelen	herkansing
periode 1									
T1	Op afspraak	Getal & Ruimte VWO B deel 2 Hoofdstuk 5 en 6	examen	30	schriftelijk	cijfer	10	GR	nee
T2	1 ^e examenweek	Getal & Ruimte VWO B deel 2 Hoofdstuk 5 t/m 8	examen	90	schriftelijk	cijfer	20	GR	ja
periode 2									
T3	2 ^e examenweek	Getal & Ruimte VWO B deel 3 Hoofdstuk 9 t/m 12 De leerstof van periode 1 wordt bekend verondersteld	examen	90	schriftelijk	cijfer	30	GR	ja
periode 3									
P1	Volgens studiewijzer	praktische opdracht	praktische opdracht	n.v.t.	verslag of verslag + presentatie	cijfer	10	GR computer	nee
T4	3 ^e examenweek	Getal & Ruimte VWO B deel 4 Hoofdstuk 13 t/m 15 en keuze-onderwerp (deel 3) De leerstof van periode 1 en 2 wordt bekend verondersteld	examen	90	schriftelijk	cijfer	40	GR	ja